

Hållbarhetsindex 2024

Svenskt Vatten

Hållbarhetsindex

	Hållbara tjänster för brukare							Miljömässig hållbarhet				Hållbara resurser		
	Hälsomässigt säkert vatten	Vattenkvalitet	Leveranssäkerhet	VA-planering	Klimatanpassning och översvämningssäkerhet	Nöjda brukare	Kommunikation	Hushållning med ändliga resurser	Hushållning med energi	Miljökrav	Vattentillgång	Anläggningens status	Driftstabilitet	Personalresurser och kompetens
Kommun 1														
Kommun 2														
Kommun 3														
Kommun 4														
Kommun 5														

Stöd för verksamhetsutveckling

- Underlätta och ge underlag för diskussioner mellan verksamhetsansvariga och politiska beslutsfattare.
- Uppmärksamma långsiktig hållbarhet inom VA genom att underlätta uppföljning av planering och genomförda åtgärder på kort, medellång och lång sikt.

Hållbar utveckling i fokus

14 parametrar kopplat till tre kategorier

Hållbarhetsindex konstruktion

Tre grundpelare	Parametrar	Frågor
Hållbara tjänster för brukare	Hälsomässigt säkert vatten	
	Vattenkvalitet	
	Leveranssäkerhet	
	Klimatanpassning och översvämningssäkerhet	
	VA-planering	
	Nöjda brukare	
	Kommunikation	
Miljömässig hållbarhet	Hushållning med ändliga resurser	
	Hushållning med energi	
	Miljökrav	
	Vattentillgång	
Hållbara resurser	Anläggningens status	
	Driftstabilitet	
	Personalresurser och kompetens	

Värdering av frågor och parametrar

Absoluta värden som värderas utifrån uppsatta gränser

Leveransavbrott på ledningsnät. Total avstängningstid per år/antal avstängningsområden som approximativt beskriver leveransavbrott i min/brukare, år.	<30	<60	>60
---	-----	-----	-----

Fråga om Leveransavbrott under parametern *Leveranssäkerhet*

Svaranden anger grönt, gult eller rött utifrån egen bedömning men inom angivna gränsvillkor

Nödvattenplanering	Nödvattenplanering finns för hela kommunen och är avstämd mot kommunala förvaltningars och andra brukares faktiska nödvattenbehov	Nödvattenplanering finns för hela kommunen men är ej avstämd mot kommunala förvaltningars och andra brukares faktiska nödvattenbehov	Nödvattenplanering saknas
--------------------	---	--	---------------------------

Fråga om nödvattenplanering under parametern *Leveranssäkerhet*

Presentation av resultat

	Hållbara tjänster för brukare							Miljömässig hållbarhet				Hållbara resurser		
	Hälsomässigt säkert vatten	Vattenkvalitet	Leveranssäkerhet	VA-planering	Klimatanpassning och översvämningssäkerhet	Nöjda brukare	Kommunikation	Hushållning med ändliga resurser	Hushållning med energi	Miljökrav	Vattentillgång	Anläggningens status	Driftstabilitet	Personalresurser och kompetens
Kommun 1														
Kommun 2														
Kommun 3														
Kommun 4														
Kommun 5														

grön (bra), gul (bör ses över) och röd (måste åtgärdas)

Svenskt Vatten

Vill du veta mer?

Svenskt Vatten

Våra sakområden ▾ Utbildning & konferens ▾ Forskning ▾ Nätverk & medlemskap ▾ Om oss ▾

⌵

HITTA PÅ SIDAN

Hållbarhetsindex (HBI) är en årlig undersökning som syftar till att lyfta det långsiktiga och strategiska perspektivet för VA-verksamheten. Det är dessutom ett verktyg som ger stöd i aktuella frågor kring investeringar, planering, prioriteringar och taxa som verksamhetsansvariga och förtroendevalda har att ta ställning till.

Undersökningen syftar till att ge en samlad långsiktig bedömning av läget i VA-Sverige och inkluderar bland annat frågor kopplat till vattentillgång, leveranssäkerhet, krisberedskap och långsiktig planering. Hållbarhetsindex kan användas som verksamhetsutvecklingsstöd för att:

- Underlätta och ge underlag för diskussioner mellan verksamhetsansvariga och politiska beslutsfattare.
- Användas som underlag vid översyn av investeringsbehov, långsiktig ekonomisk planering och taxa.
- Uppmärksamma långsiktig hållbarhet inom VA genom att underlätta uppföljning av planering och genomförda åtgärder på kort, medellång och lång sikt.
- Utgöra underlag till strategiska dokument såsom regional vattenförsörjningsplan och VA-planering samt vid uppföljning av antagna mål.
- Analysera gemensamma styrkor och svagheter och för att hitta potentiella samverkansmöjligheter med grannkommuner eller andra VA-organisationer.
- Identifiera rekryteringsbehov

9

Svenskt Vatten

STÖD FÖR INMATNING – HÅLLBARHETSINDEX 2024

SIDA 1 (8)

Stöd för inmatning

Hållbarhetsindex 2024

Svenskt Vatten

HÅLLBARHETSINDEX – BESKRIVNING AV VERKTYGET
SENAST UPPDATERAD: AUGUSTI 2024

SIDA 1 (34)

Hållbarhetsindex för kommunernas VA-verksamhet

Beskrivning av verktygets syfte och konstruktion

Rent dricksvatten,
friska sjöar och hav

AD
VIS
PRE

Rent dricksvatten,
friska sjöar och hav

ADDRESS BOX 14057, SE-1871 14 Bromma, Sweden
VISITORS Gustavslundsvägen 12, 18751 Bromma
PHONE +46 (0)8306 00200

E-MAIL svensktvatten@svensktvatten.se
WWW svensktvatten.se
VAT NO SE556473524801

Svenskt Vatten

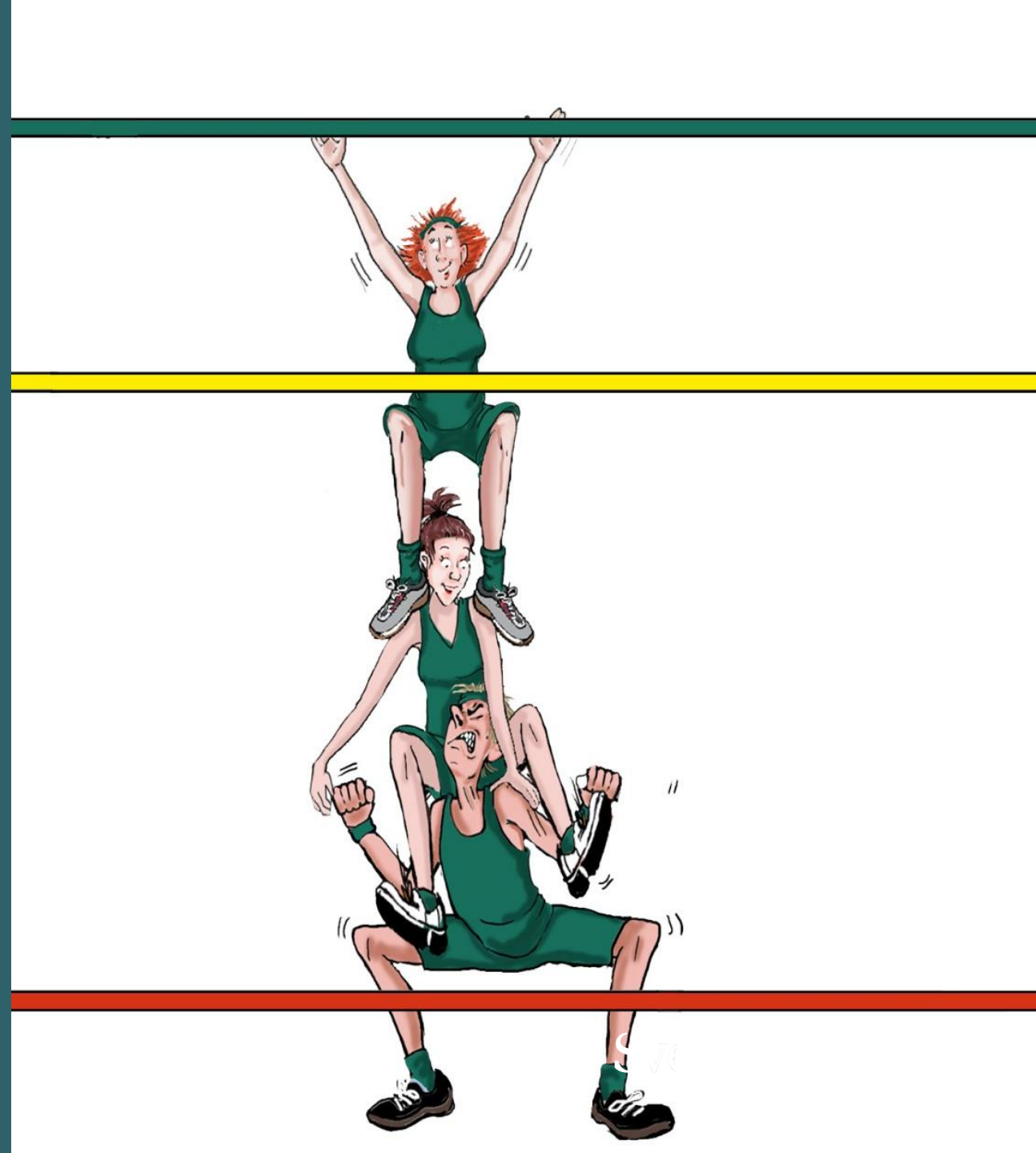
Resultat HBI 2024

Inklusive jämförelse med 2023

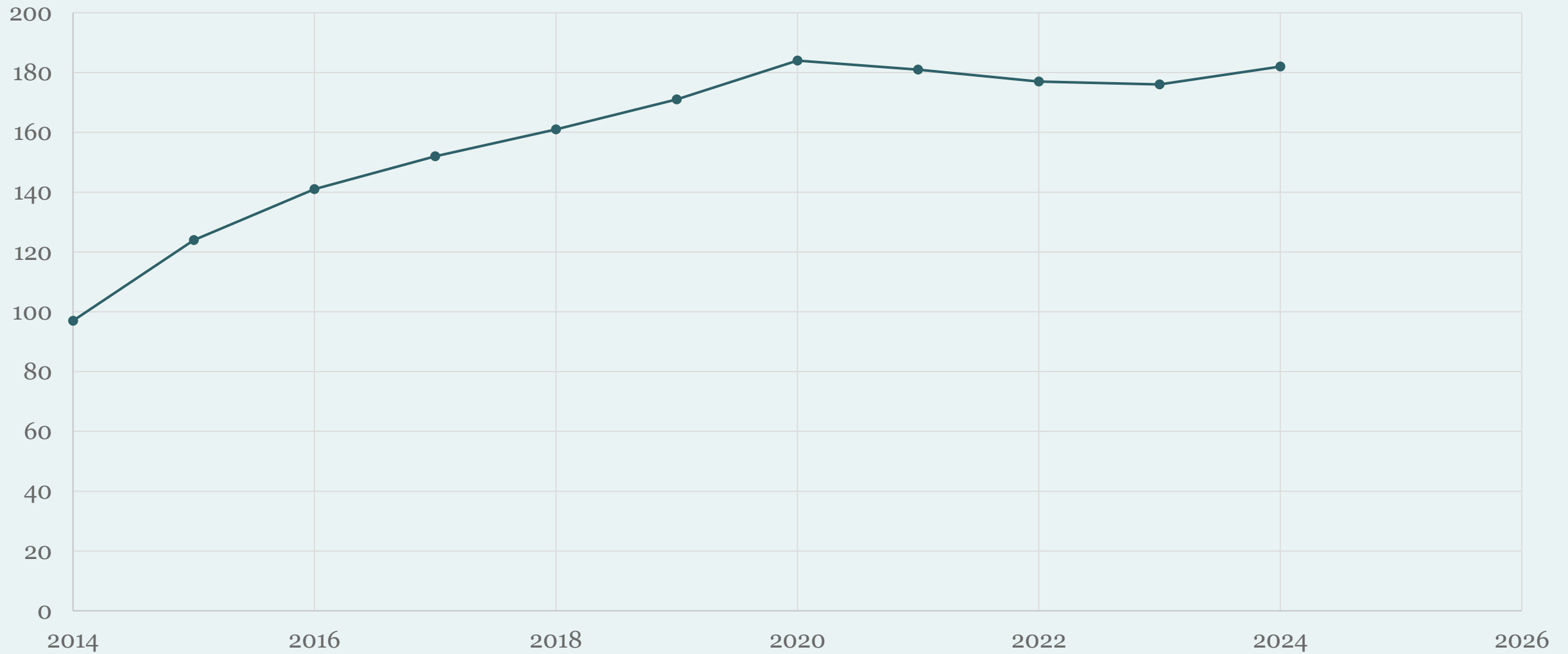
Svenskt Vatten

Förändringar inör HBI 2024

- Th1 och Th2 - termen otjänligt är ersatt med överskridit gränsvärde.
- Tv1 och Tv2 - dessa frågor har utgått då det inte längre finns en bedömning tjänligt med anmärkning.
- Tp1 till Tp5 - frågorna är kompletterade med Vattentjänstplan.

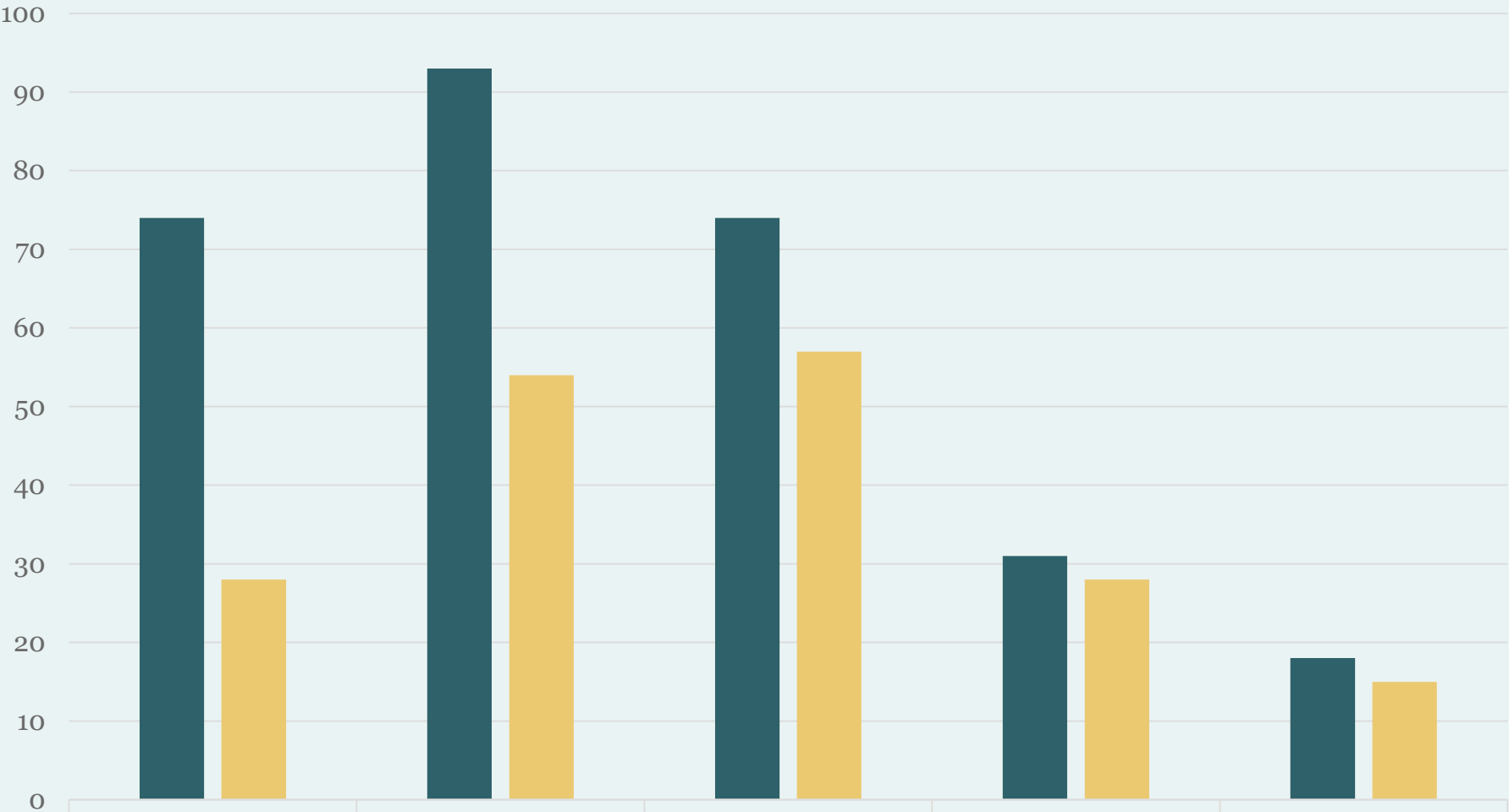

Deltagande kommuner 2014-2024

Deltagande kommuner (2024), antal

Antal

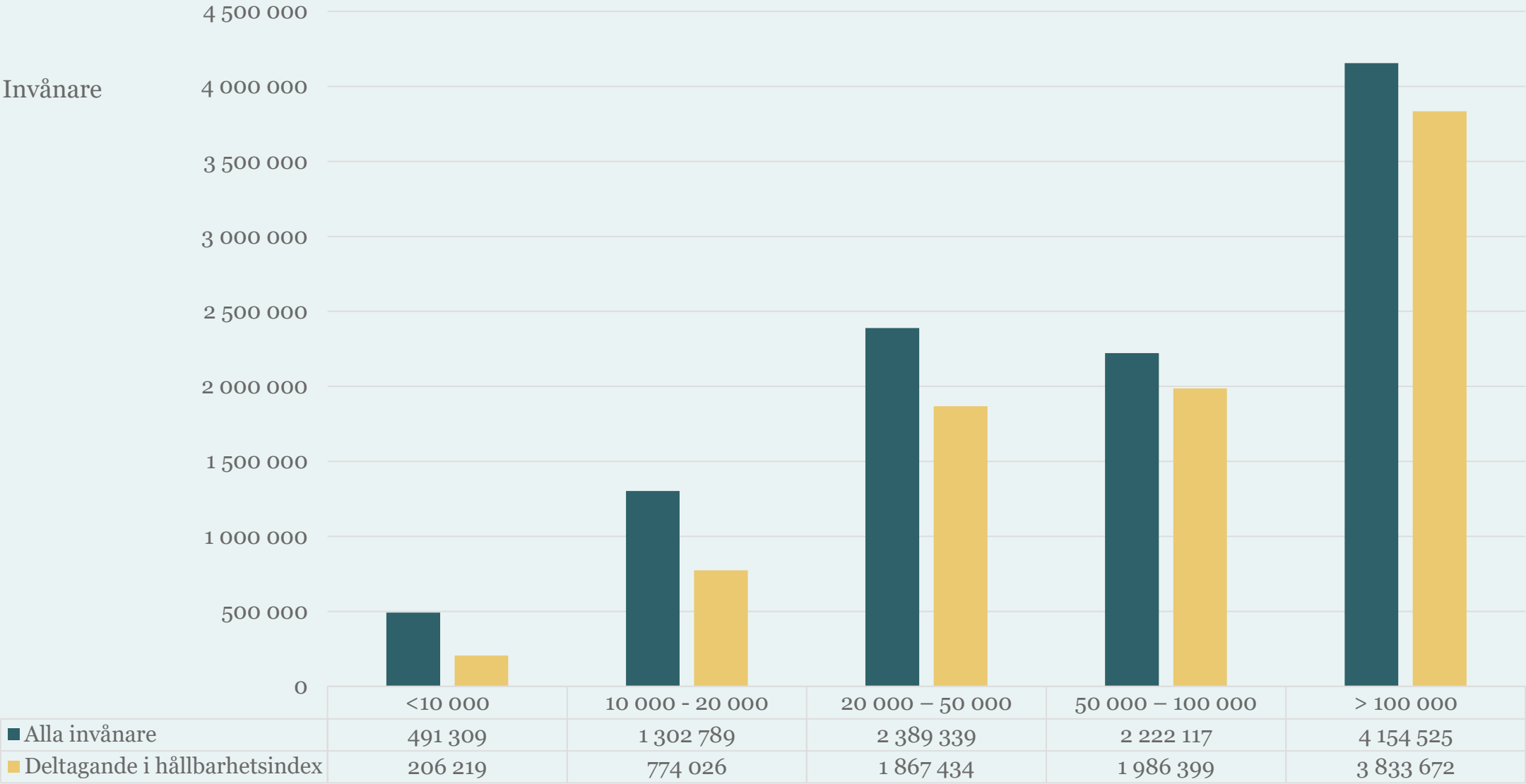

■ Alla kommuner
■ Deltagande i hållbarhetsindex

<10 000	10 000 - 20 000	20 000 - 50 000	50 000 - 100 000	> 100 000
74	93	74	31	18
28	54	57	28	15

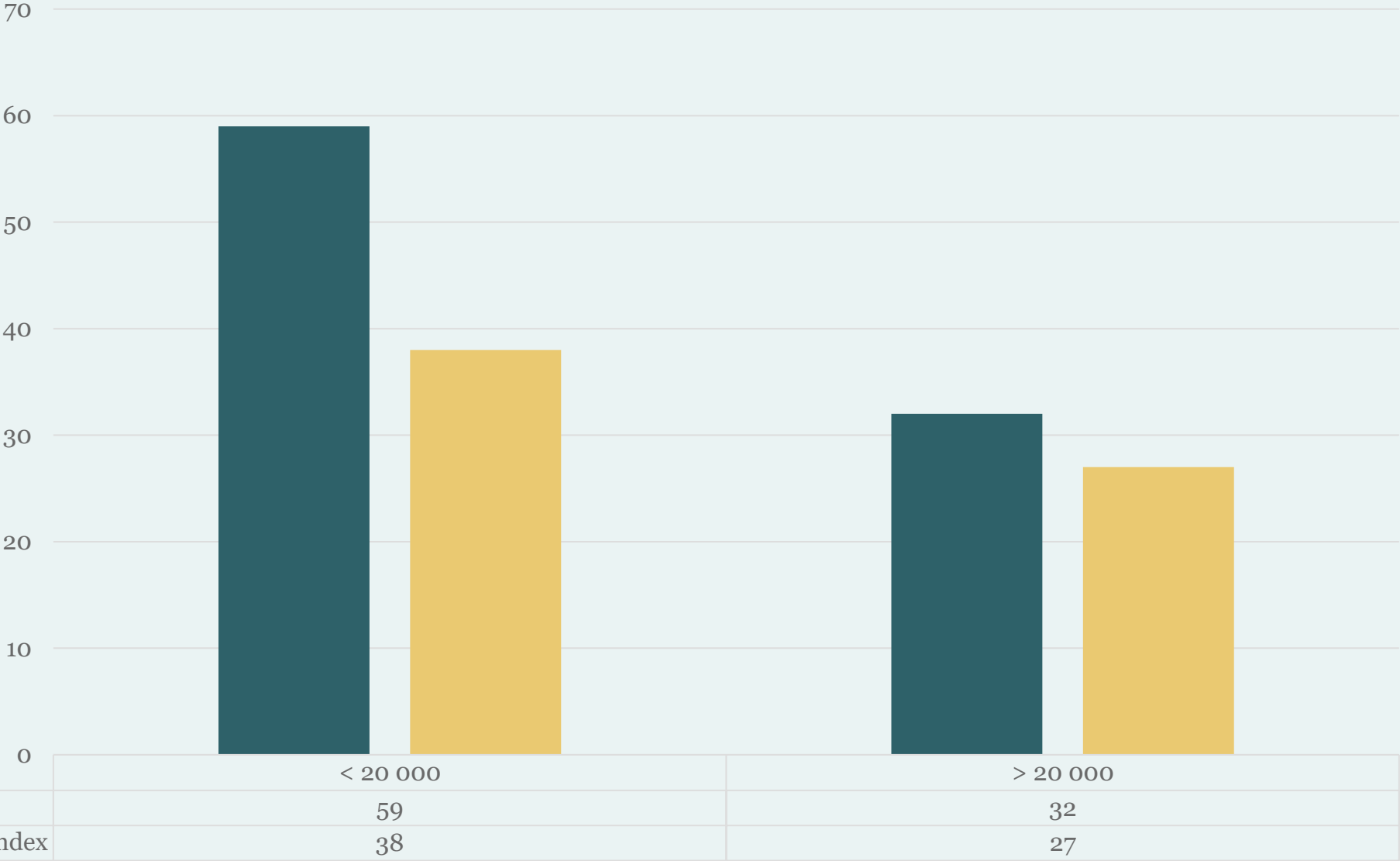
Deltagande kommuner (2024), folkmängd

Invånare

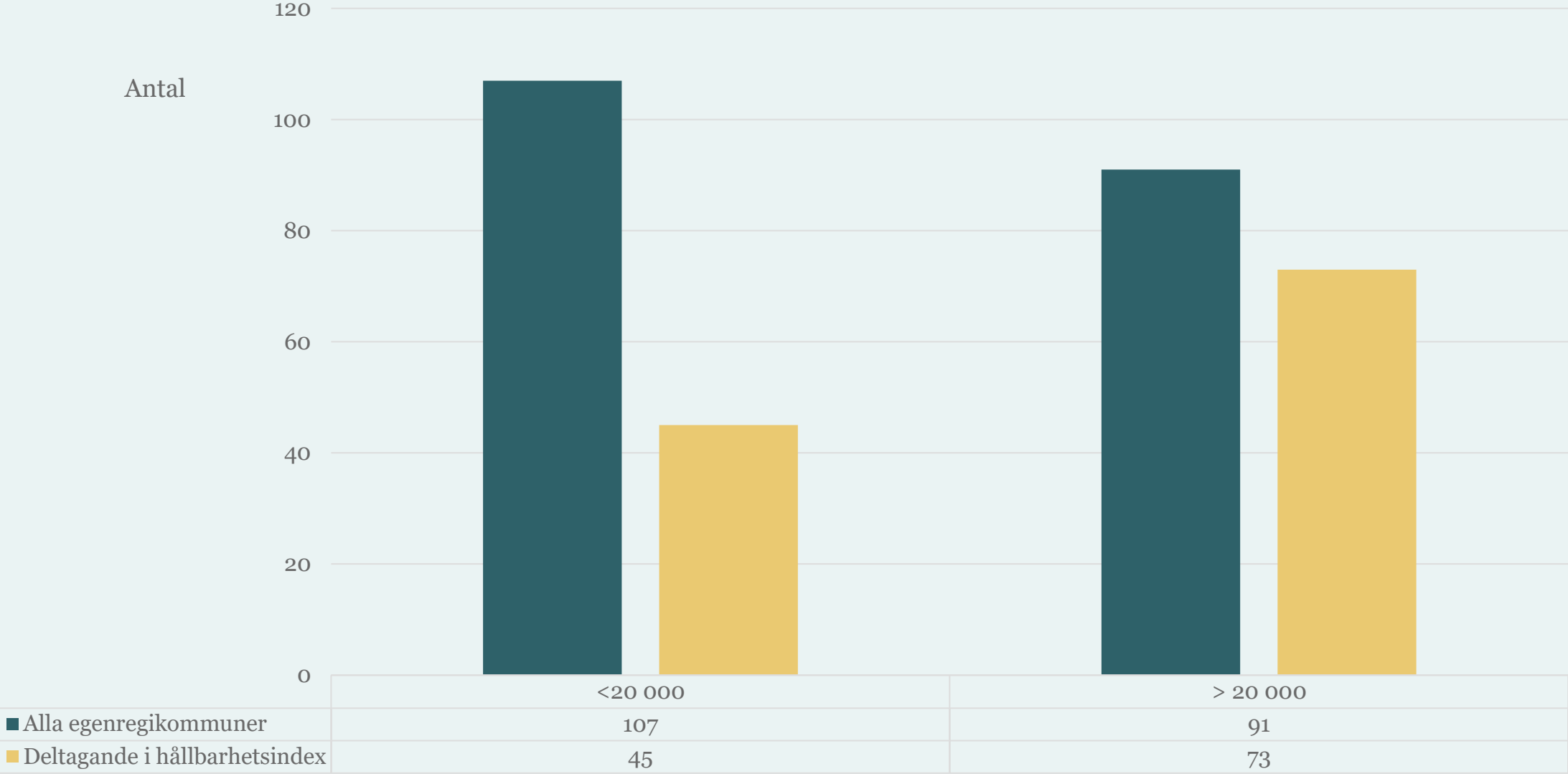

Kommuner i flerägda VA-organisationer (2024), antal

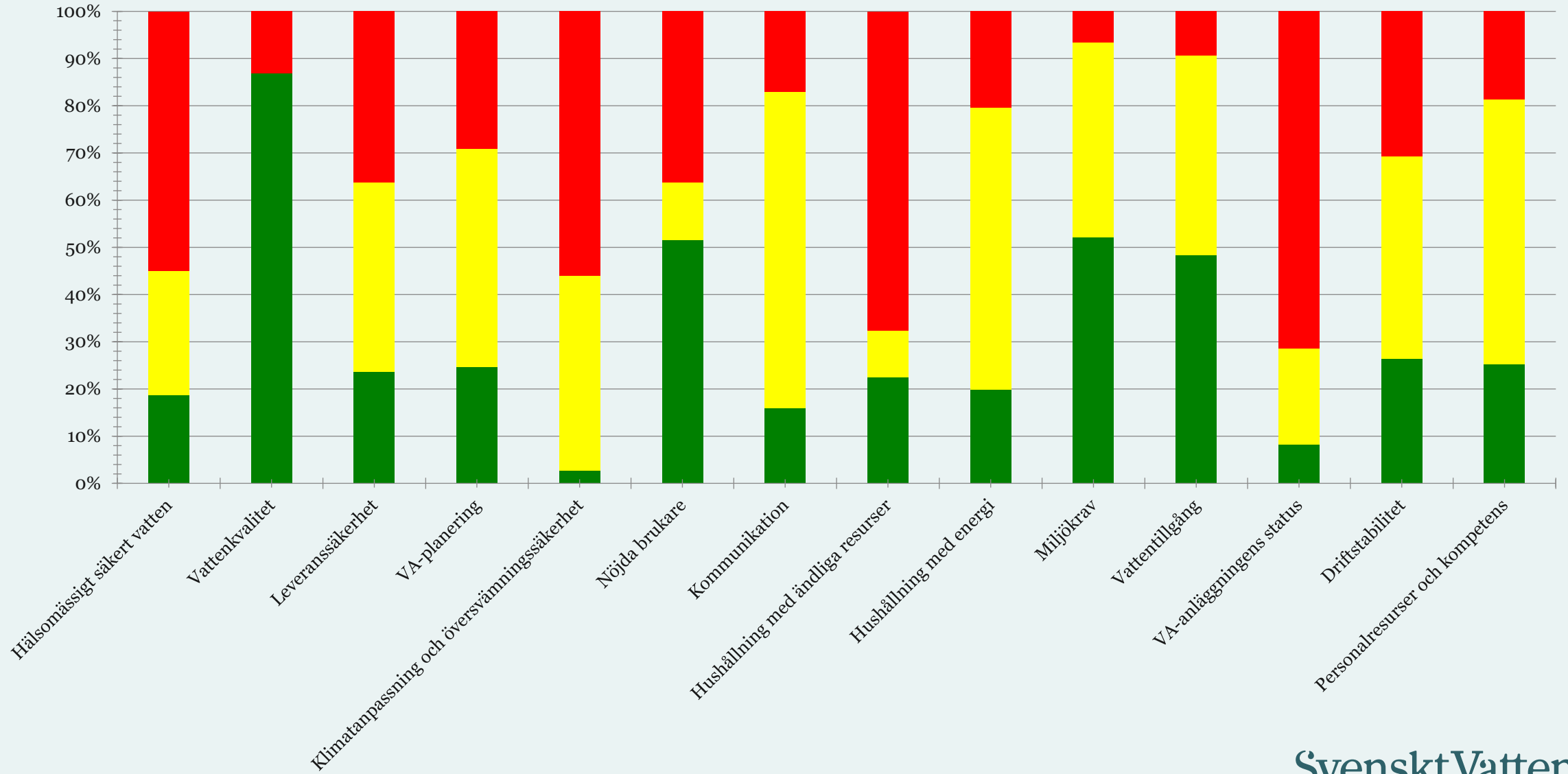
Antal

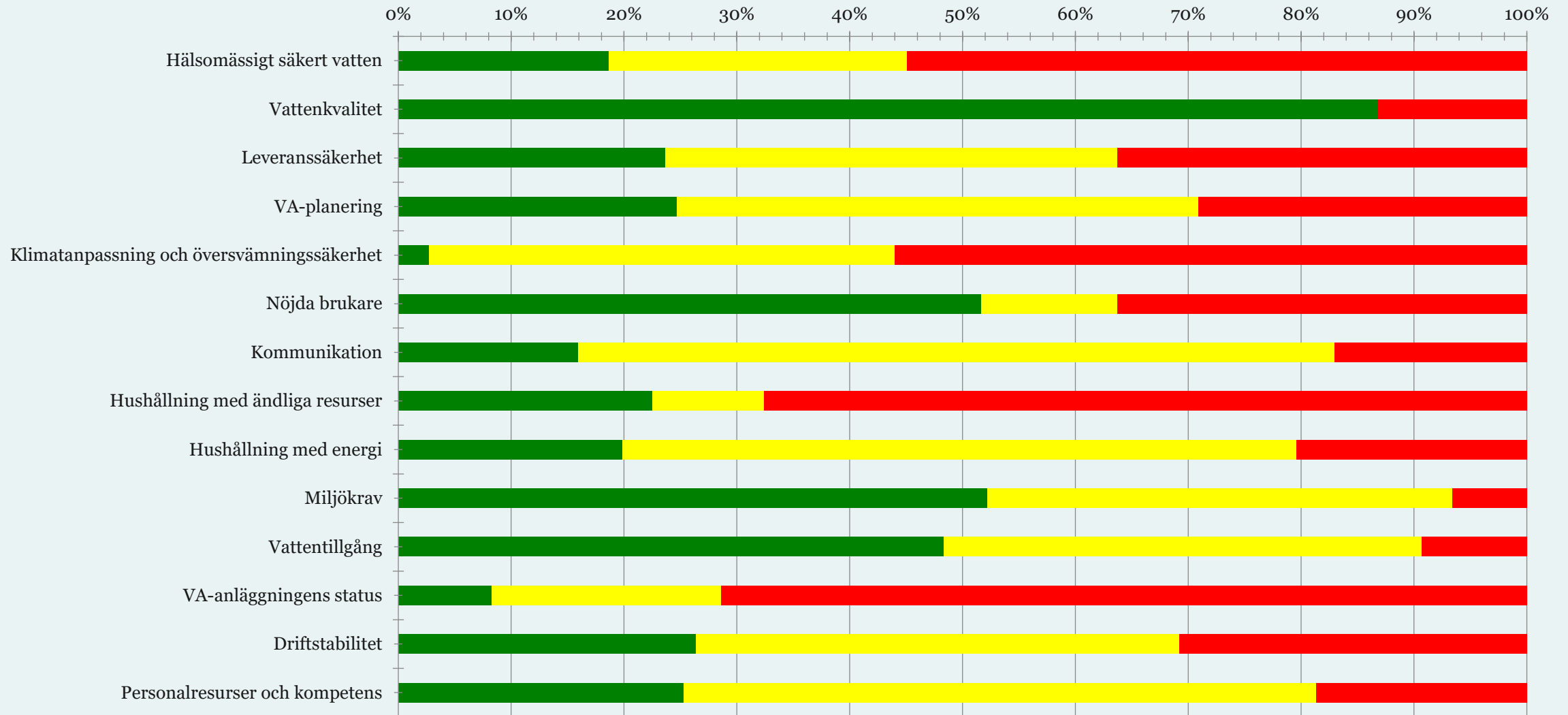
Egen regi kommuner (2024), antal

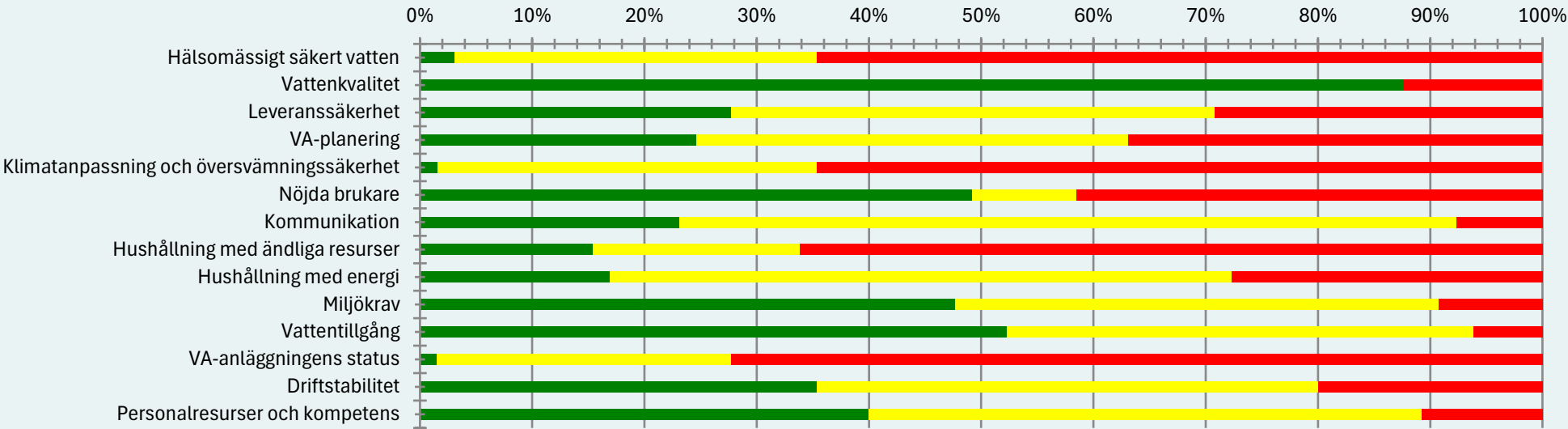
Sammanfattning 2024

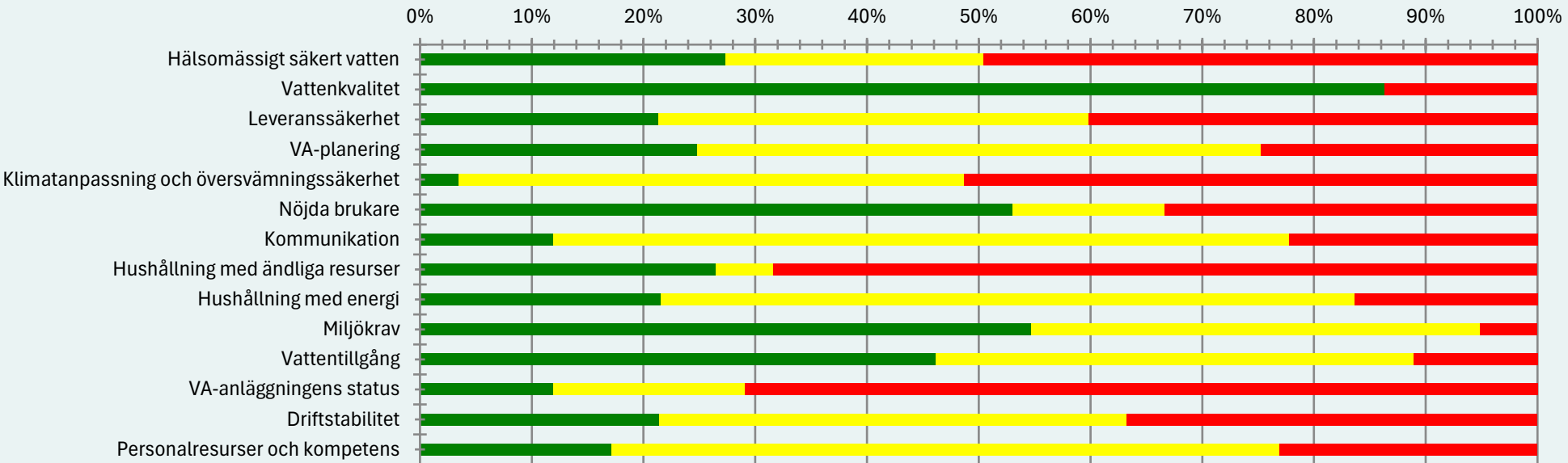
Summerat nationellt resultat (182 kommuner) 2024

Sammanfattning flerägda kommuner (65 kommuner) 2024

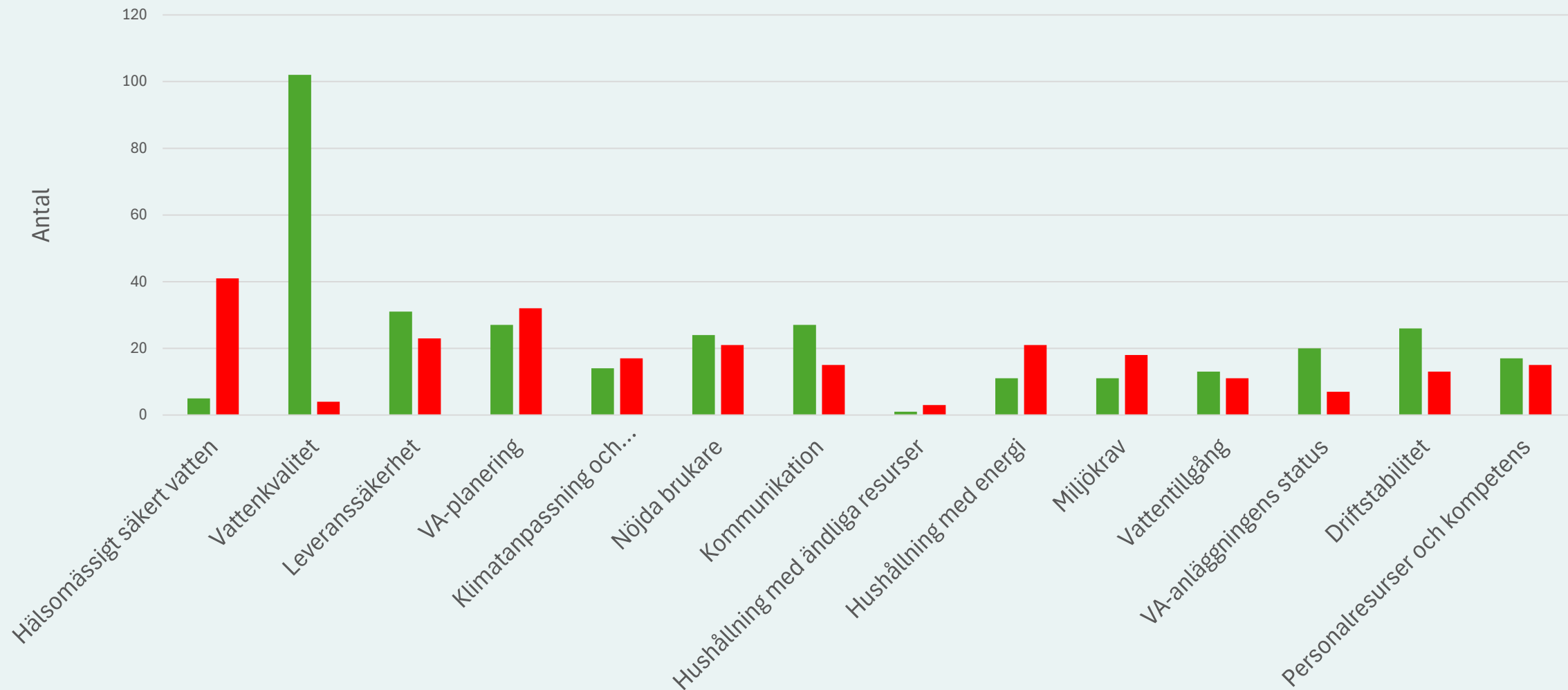

Sammanfattning egenregikommuner (117 kommuner) 2024

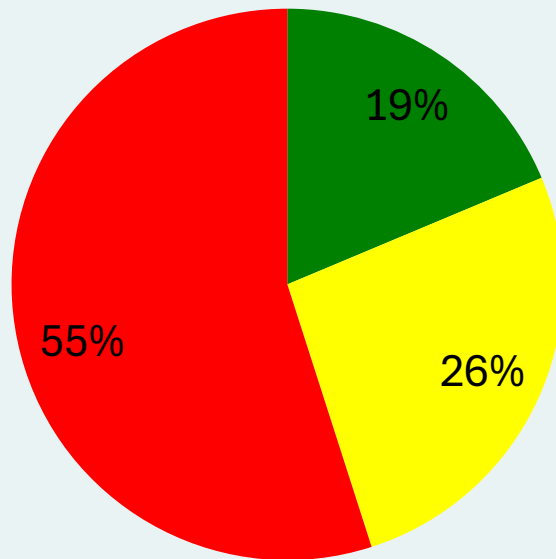
Bättre respektive sämre jämfört med föregående år

■ Bättre ■ Sämre

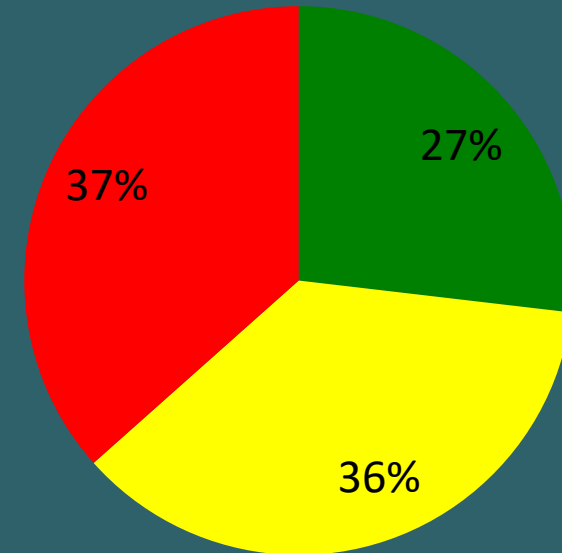

Hälsomässigt säkert vatten

2024

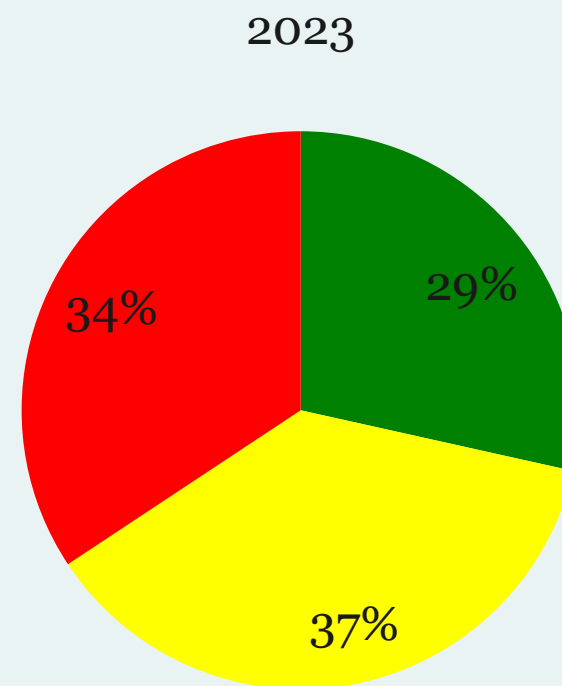
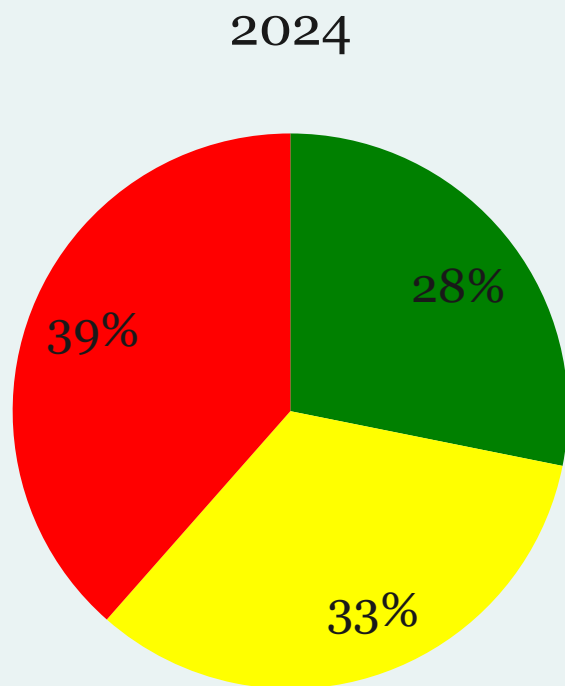

2023

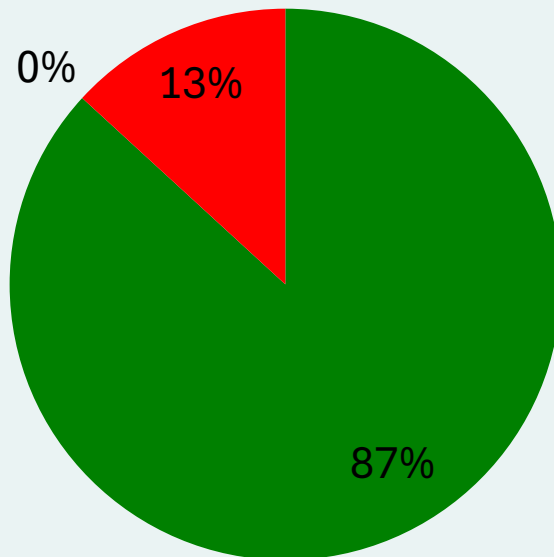
Svenskt Vatten

Th3: Förenklad eller fullständig Mikrobiologisk BarriärAnalys (MBA) utförd för samtliga vattenverk.

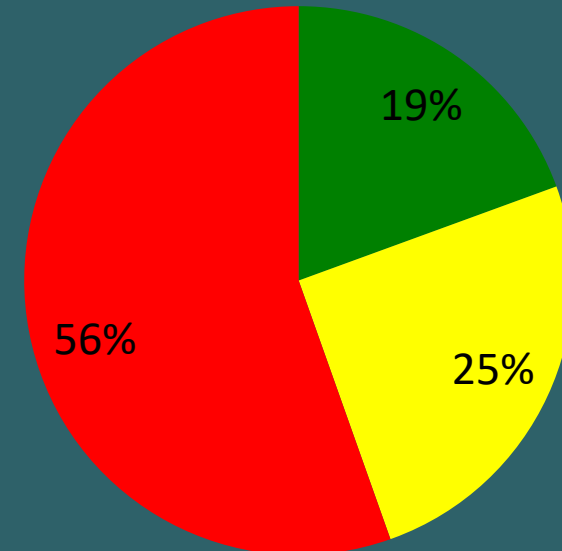

Vattenkvalitet

2024

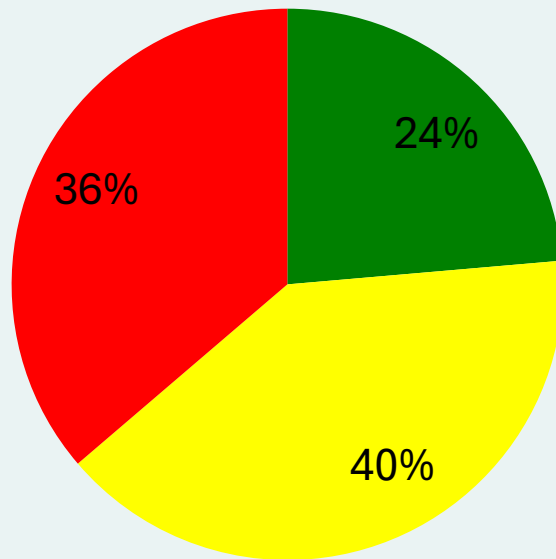
2023

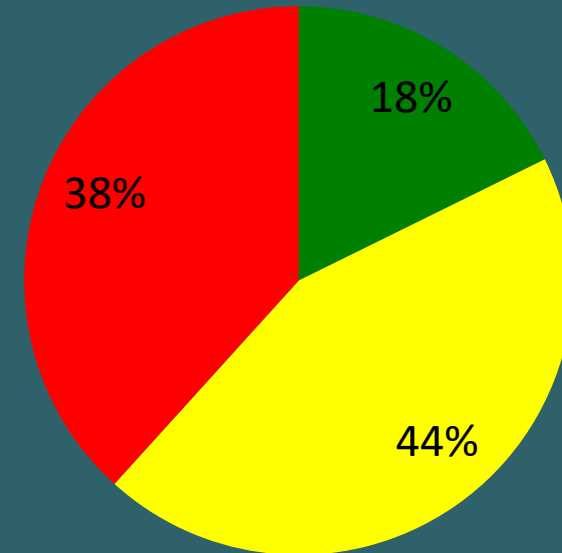
Svenskt Vatten

Leveranssäkerhet

2024

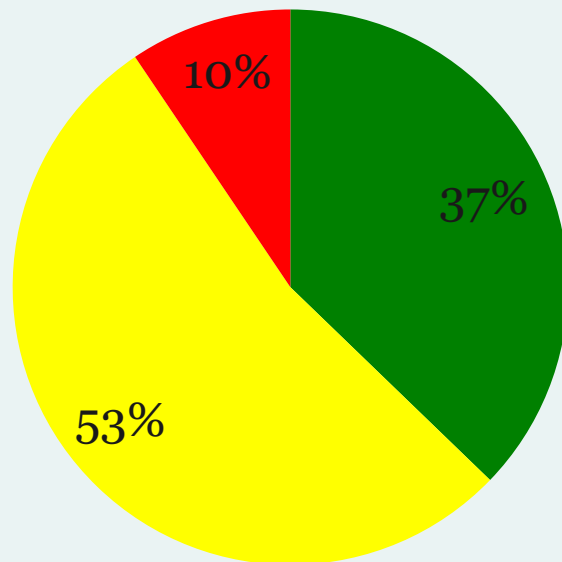
2023

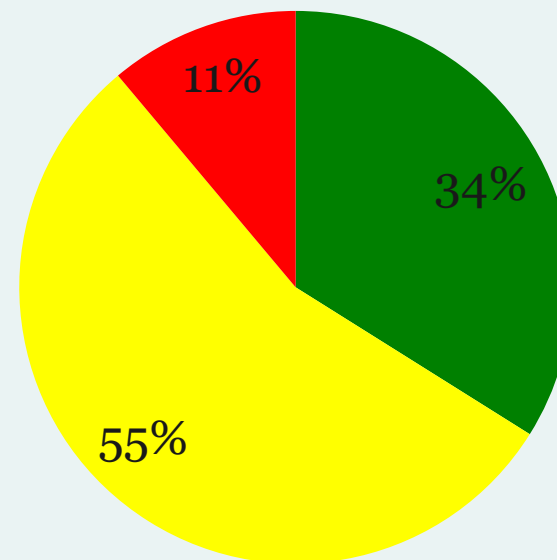
Svenskt Vatten

TI1: Nödvattenplanering

2024

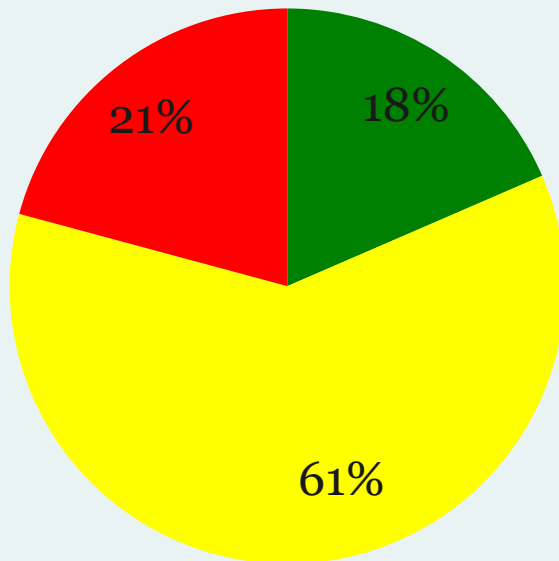
2023

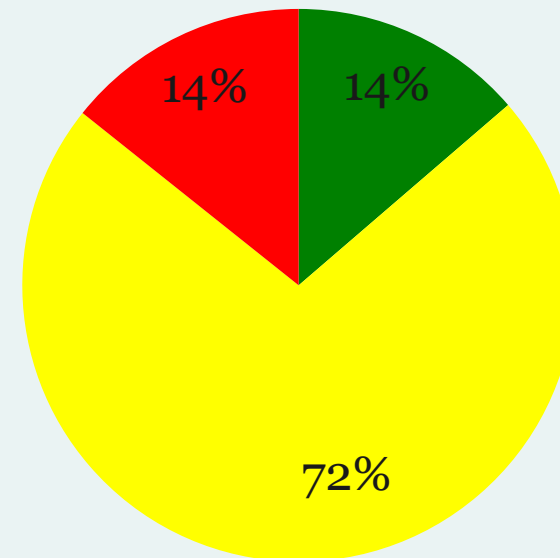
Svenskt Vatten

TI2: Nödvattenvolym/ reservvattenvolym

2024

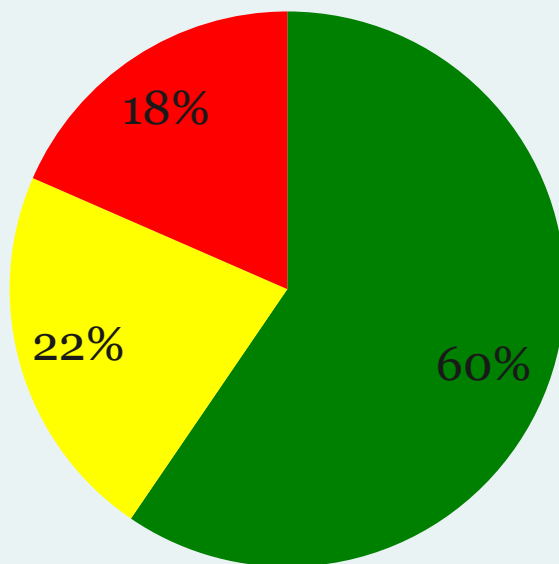
2023

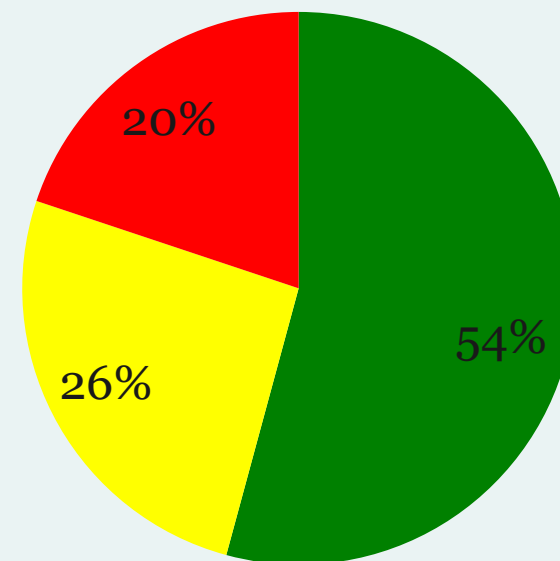
Svenskt Vatten

TI5: Utnyttjandegrad vid vattenverket under maxdygn (med tjänligt vatten) för det verk som har högst utnyttjandegrad och samtidigt försörjer minst 20% av brukarna

2024

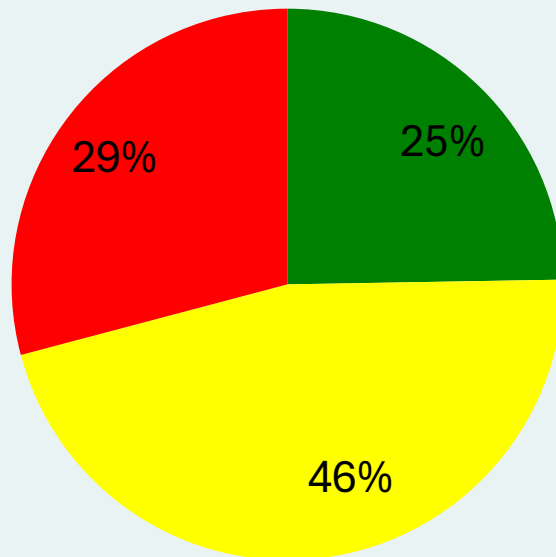

2023

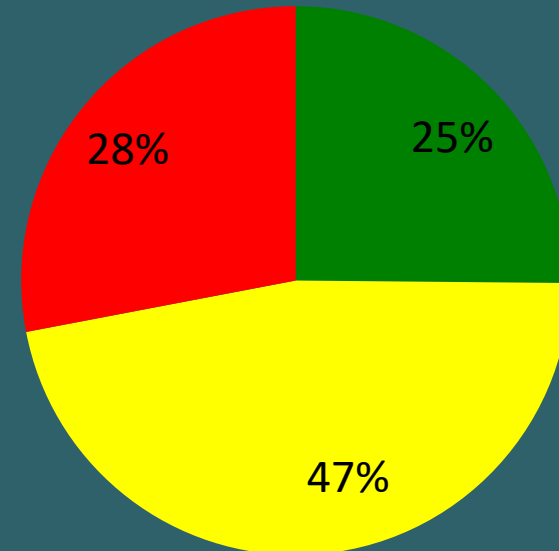

VA-planering

2024

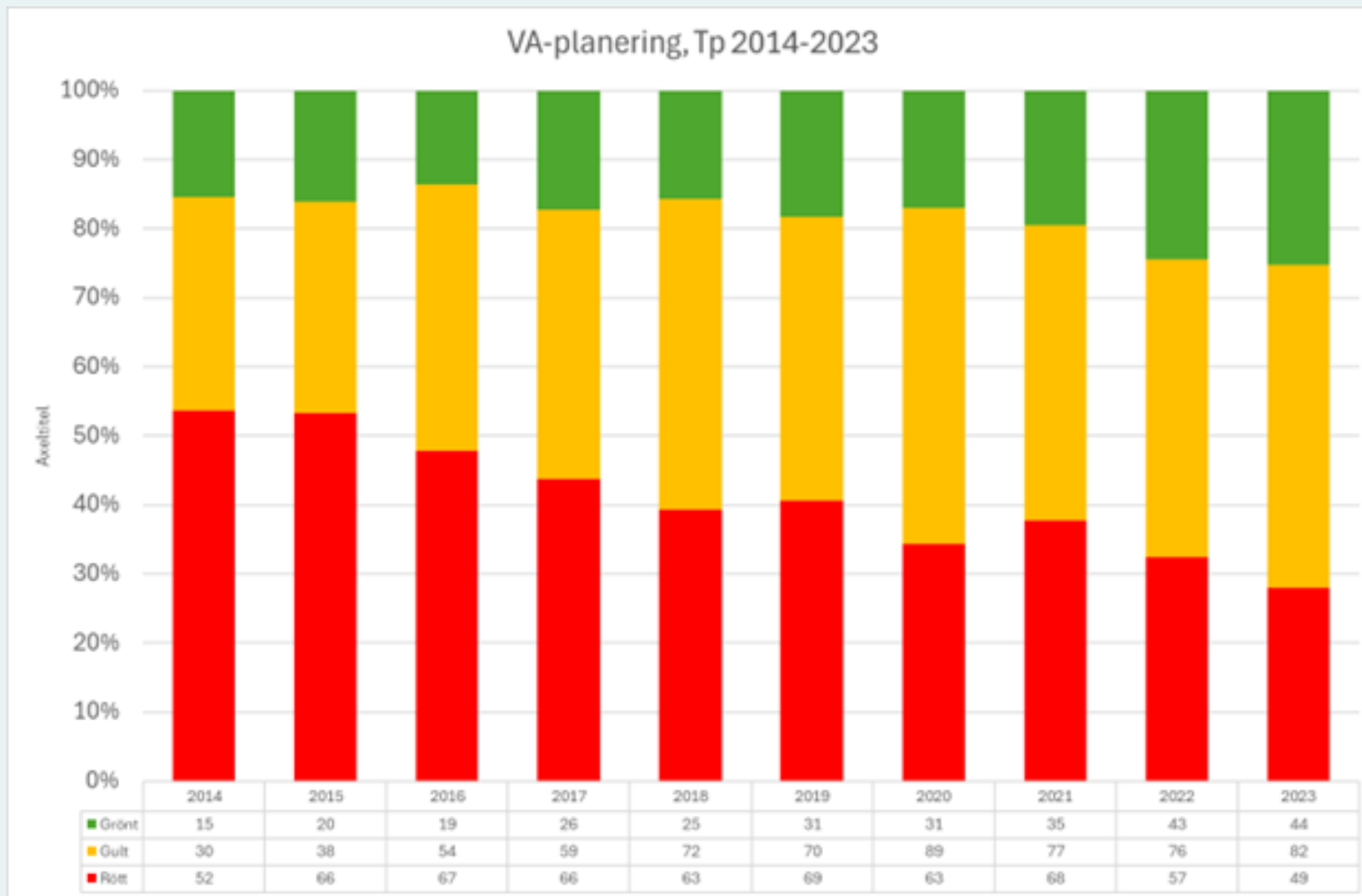

2023

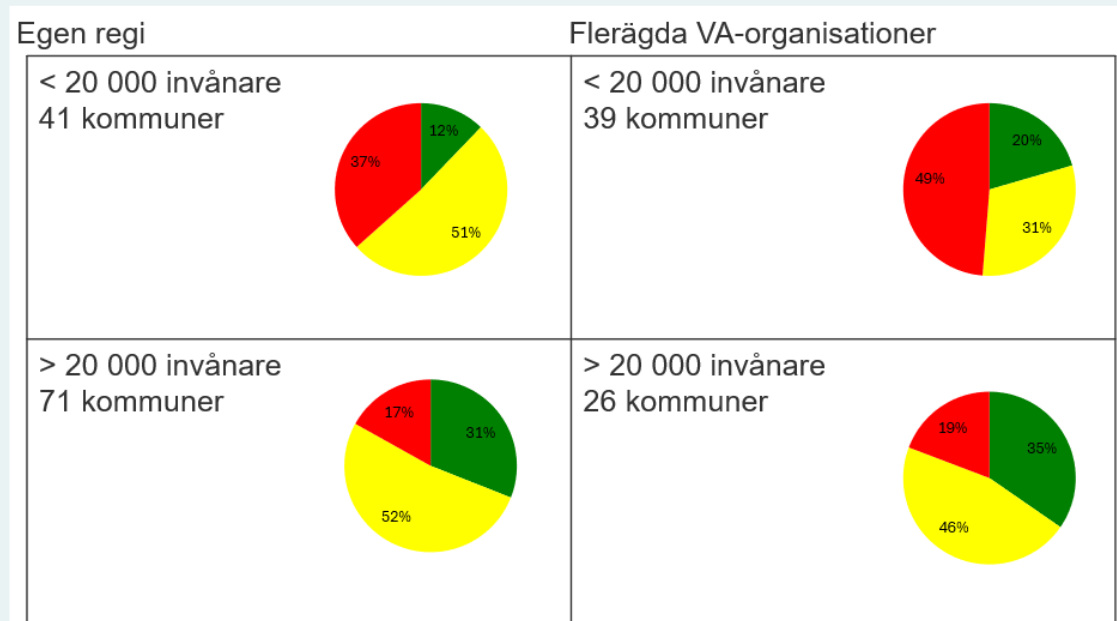

Svenskt Vatten

Tp: VA-planering 2014-2023

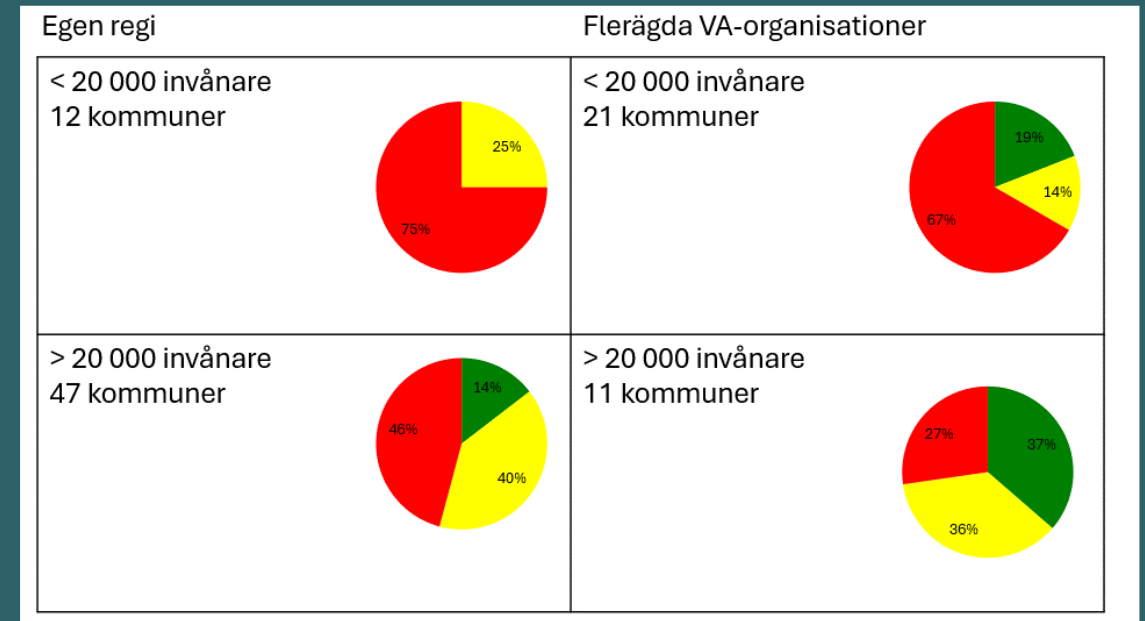

Tp: VA-planering 2023

Rapport Svenska VA-organisationer, 2024 (HBI 2023)

Tp: VA-planering 2014

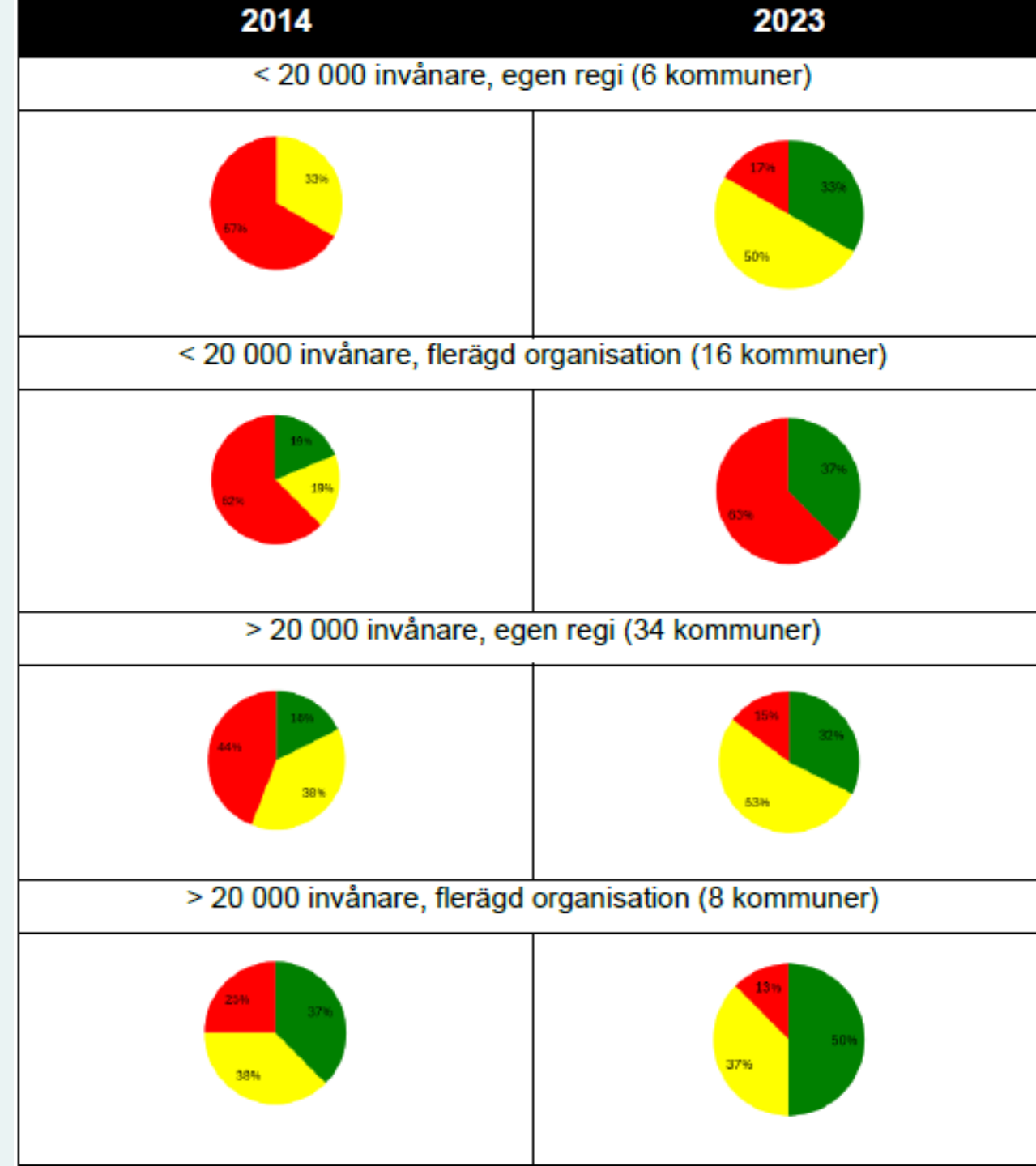

Rapport Svenska VA-organisationer, 2024 (HBI 2014)

Svenskt Vatten

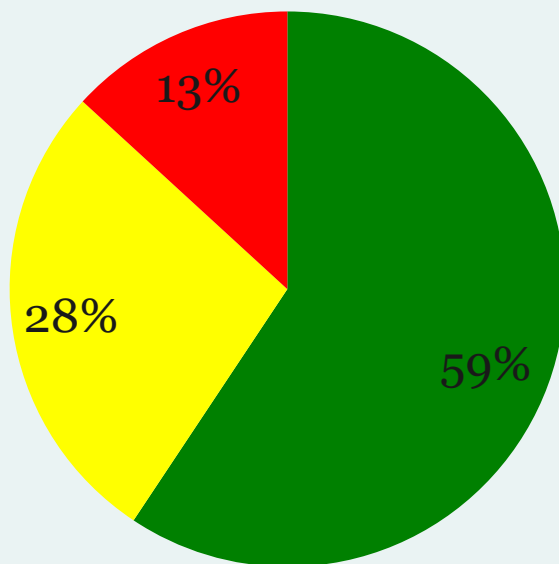
Tp: Va-planering

- Resultat för parametern VA-planering i Hållbarhetsindex för kommuner som deltog både 2014 och 2023 (64 stycken).
 - Rapport Svenska VA-organisationer, 2024

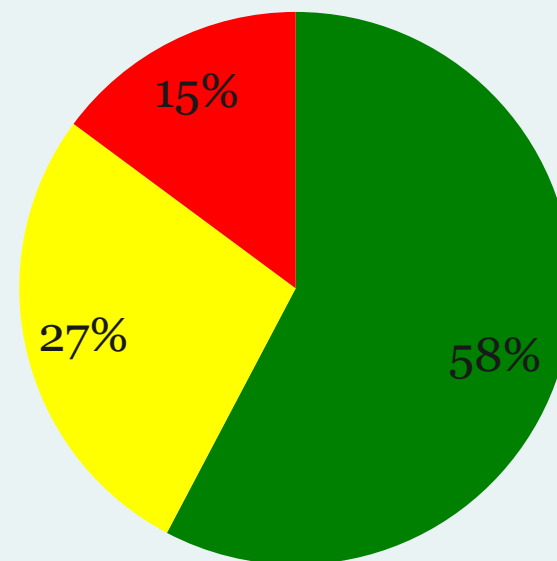

Tp1: Finns det en VA-plan och/eller Vattentjänstplan som är framtagen med en förvaltningsövergripande process och som är väl förankrad politiskt?

2024

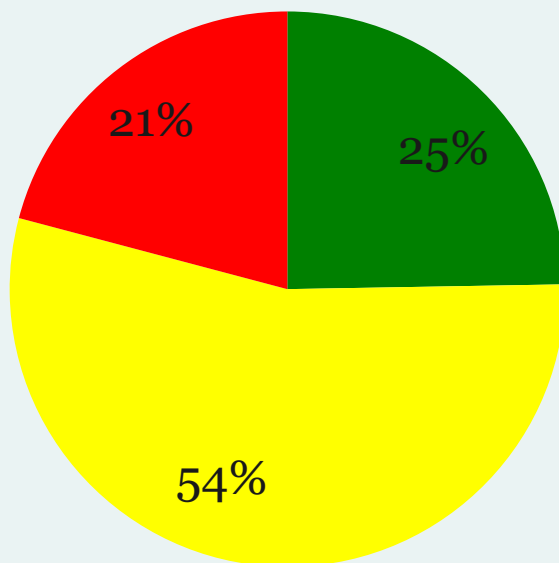

2023

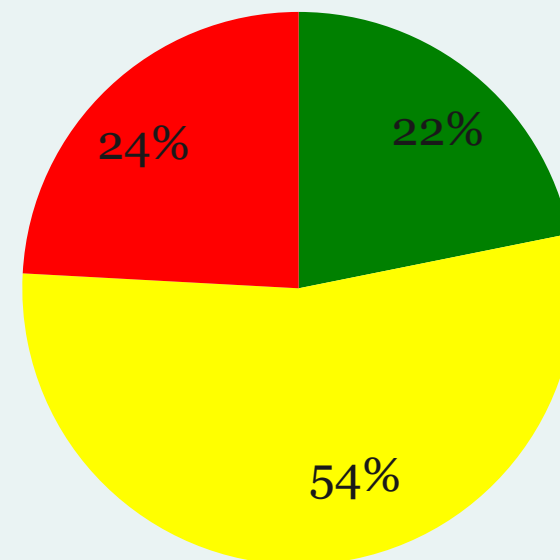

Tp7: Finns det en åtgärdsplan med en underbyggd uppfattning om förnyelsebehov på 10 års sikt eller längre kopplat både till anläggningarnas status och utmaningar i form av klimatanpassning, nya reningskrav, försämrad råvattenkvalitet m m?

2024

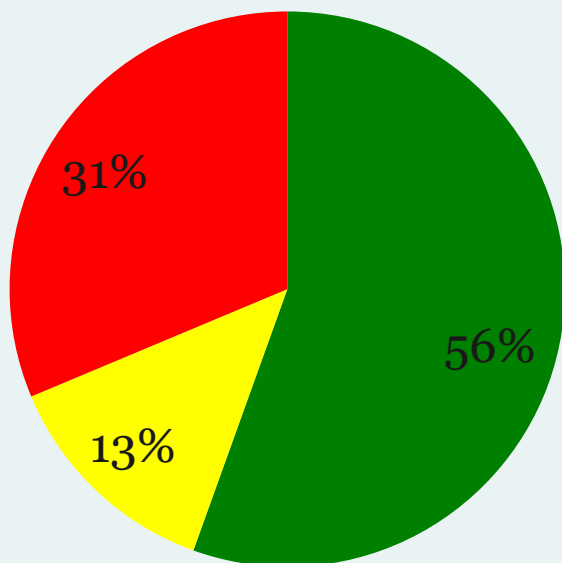

2023

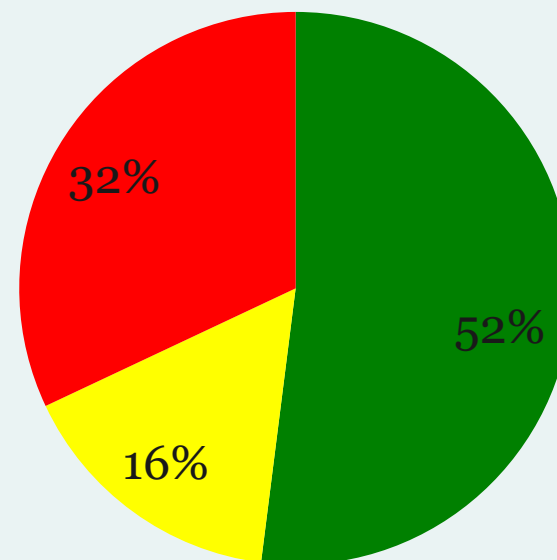

Tp9: Finns det en dagvattenstrategi?

2024

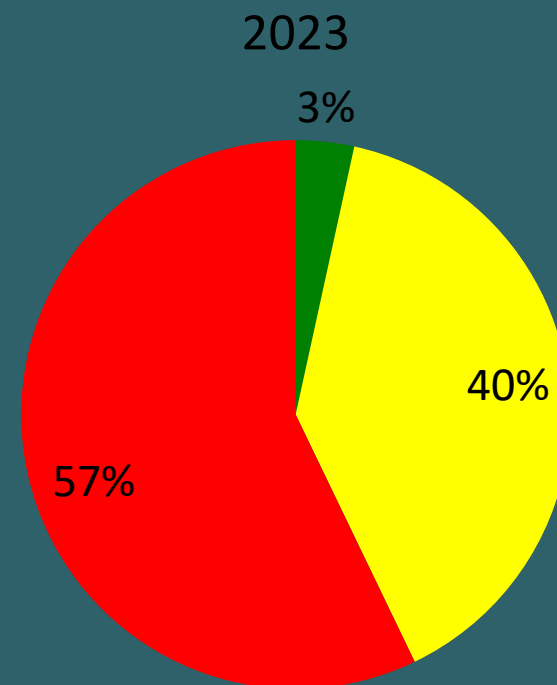
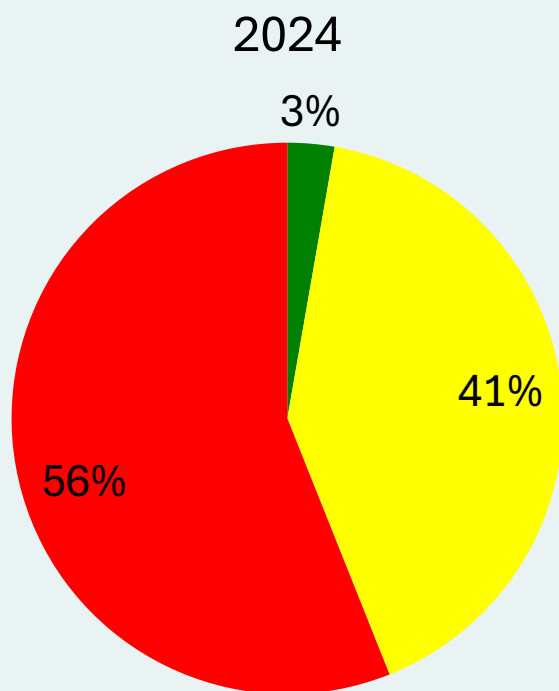

2023

Svenskt Vatten

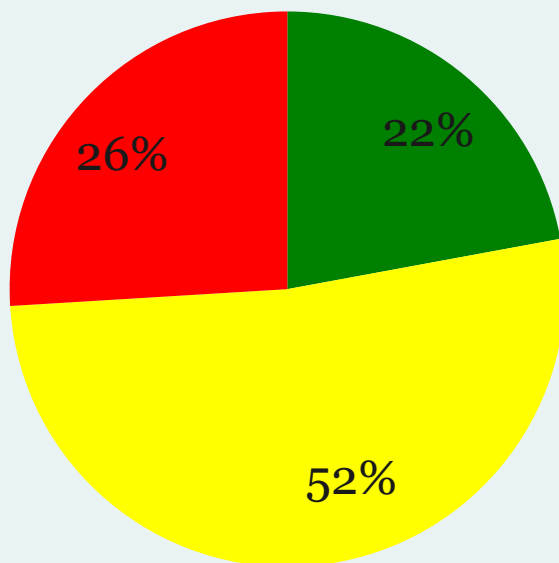
Klimatanpassning och översvämningssäkerhet

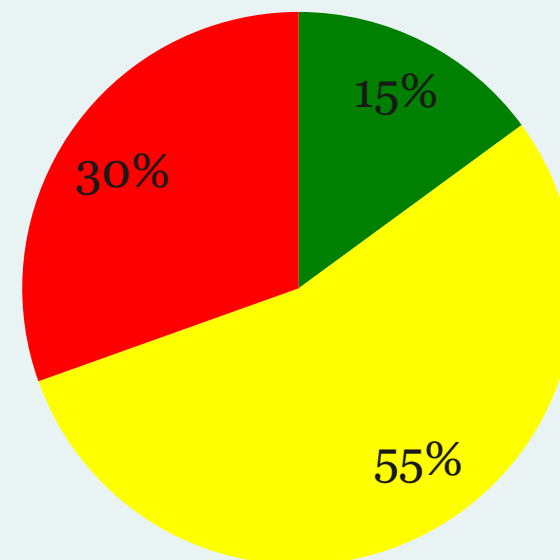
Svenskt Vatten

Ta1: Finns det en utredning med handlingsplan för samhällets sårbarhet till följd av mer extrema skyfall samt stigande vattennivåer i hav, vattendrag och sjöar?

2024

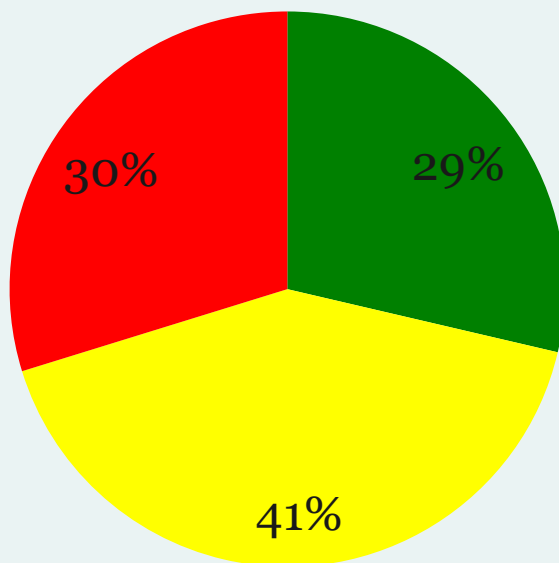

2023

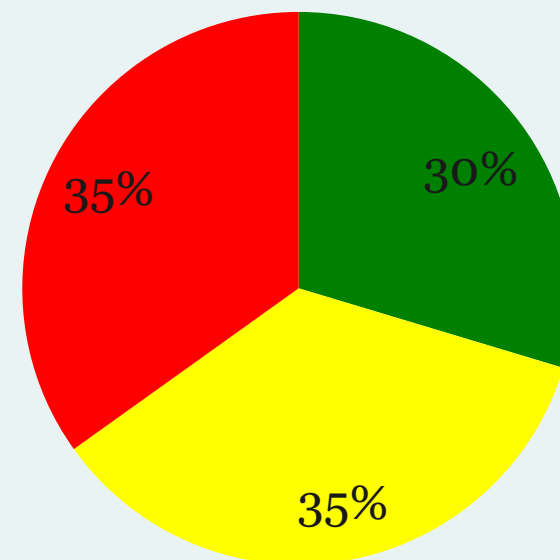

Ta2: Finns det en tydlig strategi för översvämningssäker höjdsättning vid nybyggnation och ombyggnad så att skador ej uppstår på hus när dagvattensystemen är överbelastade?

2024

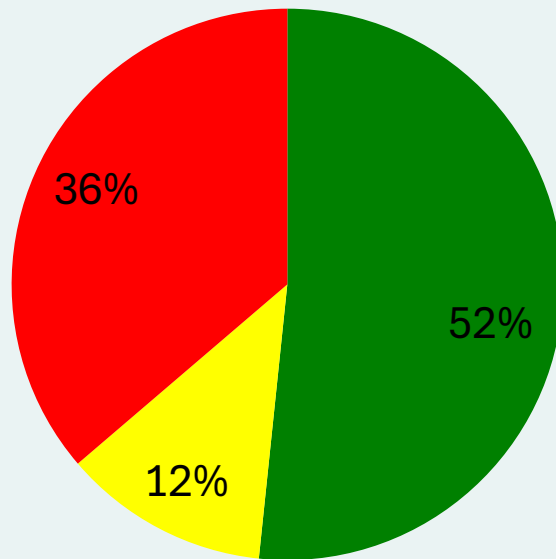

2023

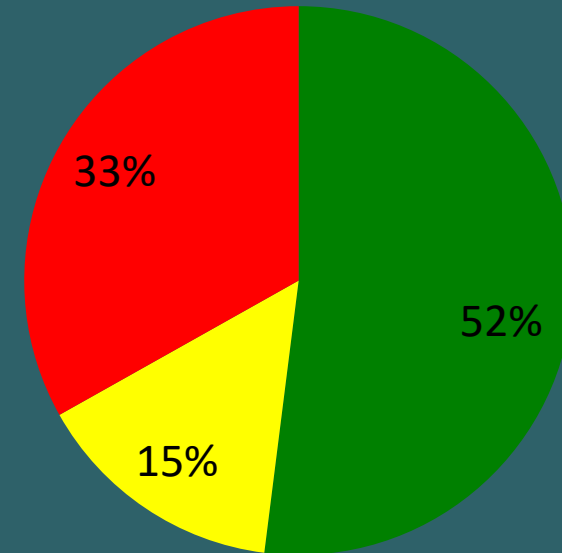

Nöjda brukare

2024

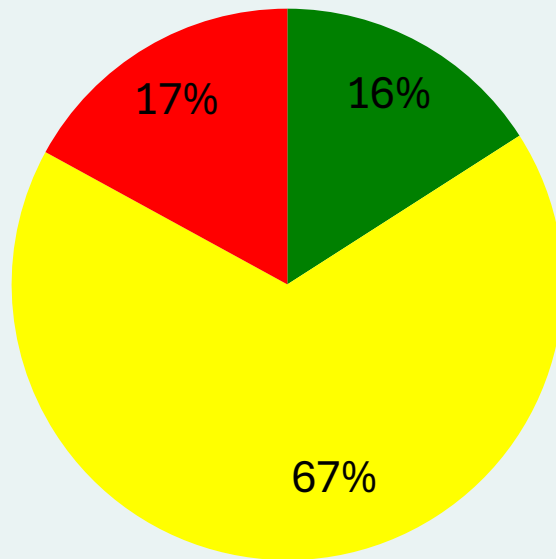
2023

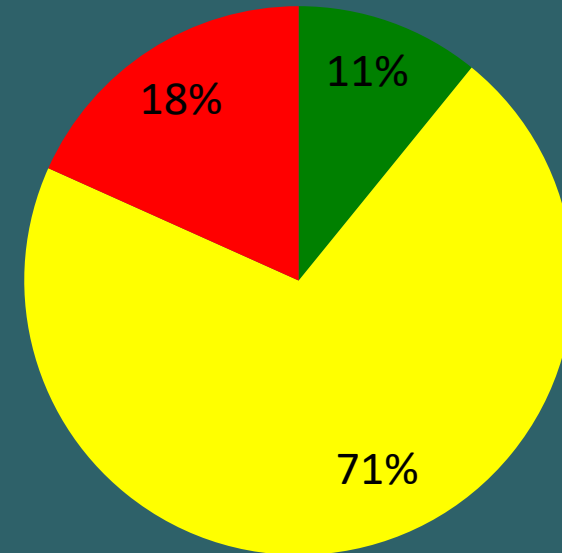
Svenskt Vatten

Kommunikation

2024

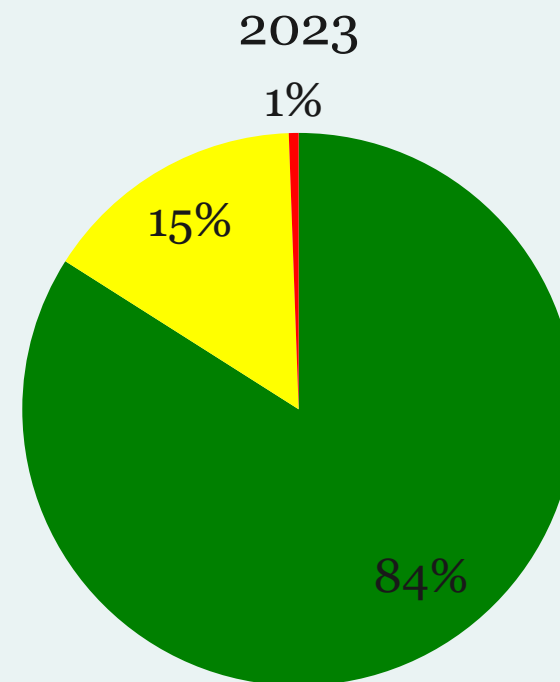
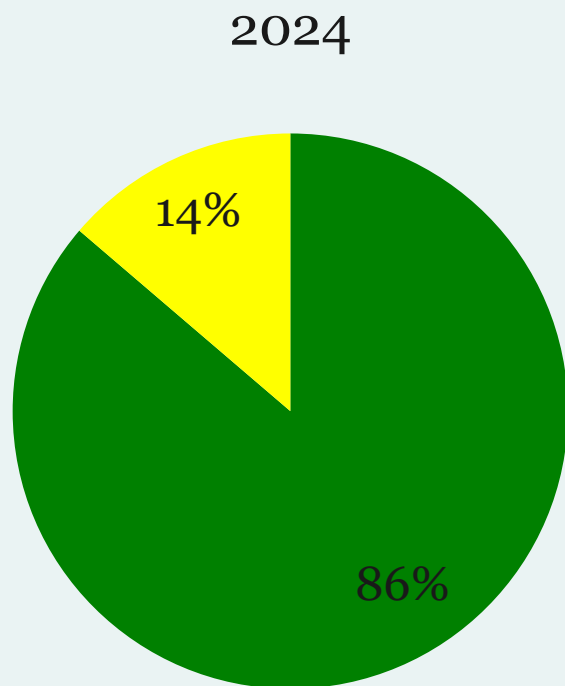

2023

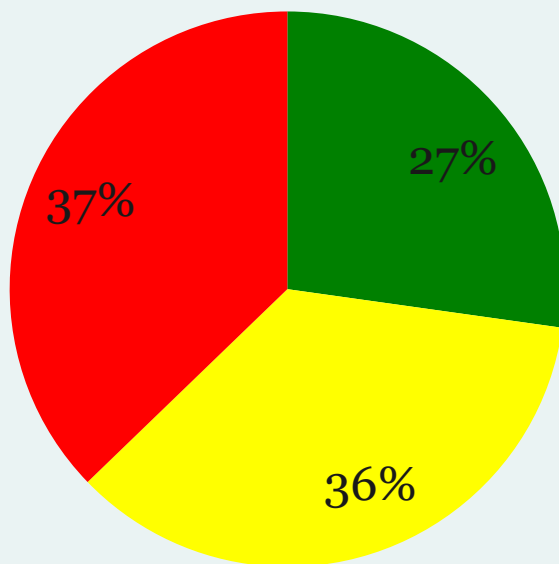
Svenskt Vatten

Tk1: Kommuneras driftstörningar och annan viktig information till medborgare på ett effektivt sätt?

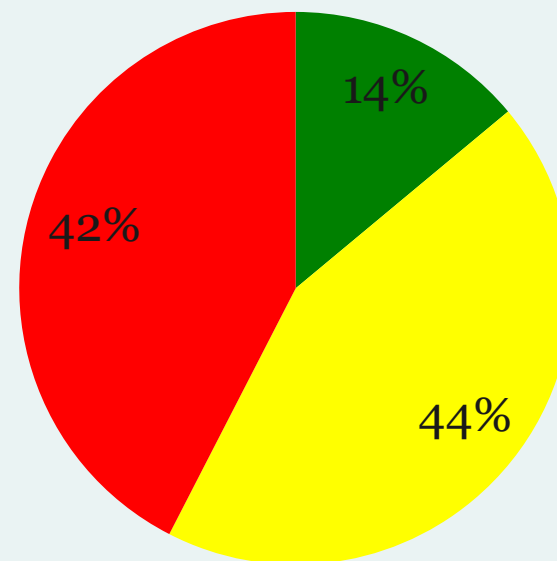

Tk2: Fungerar den interna kommunikationen även om både fast och mobil telefoni är utslagen?

2024

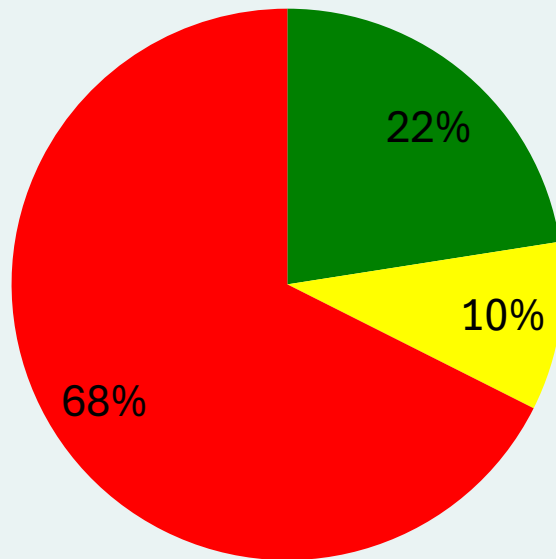

2023

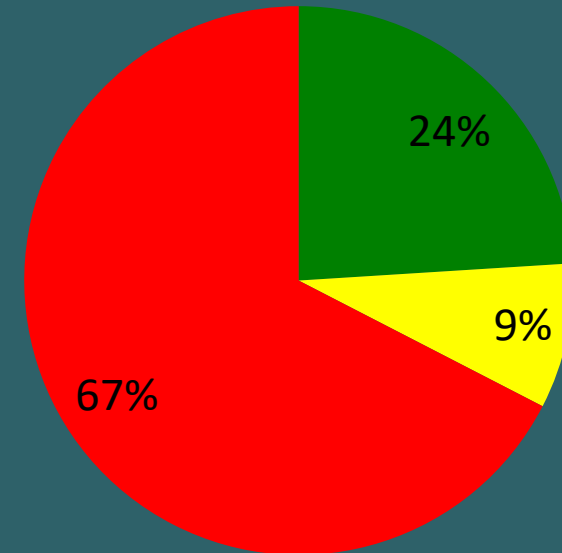

Hushållning med ändliga resurser

2024

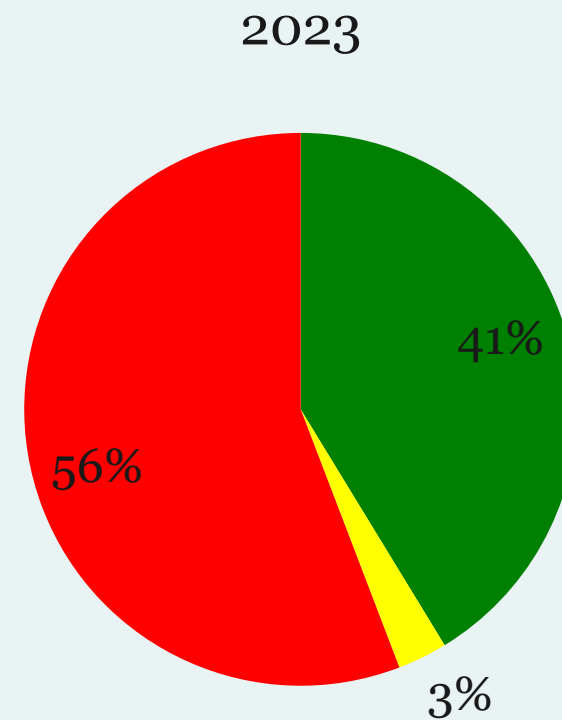
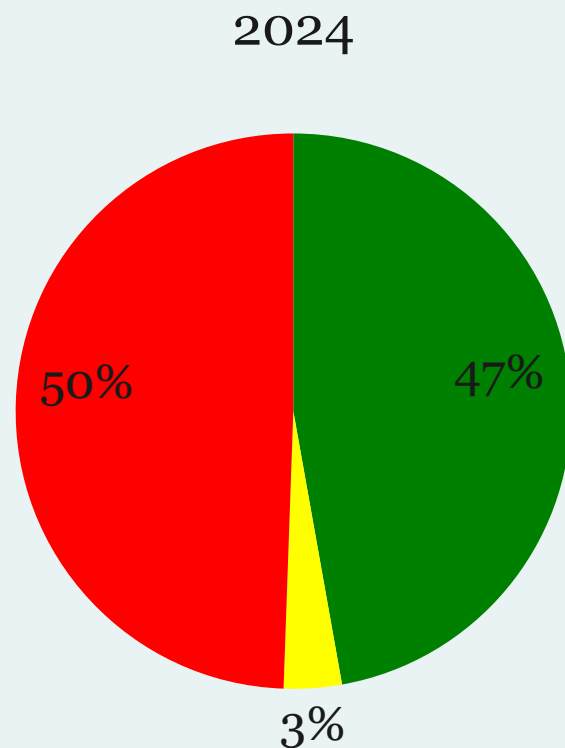

2023

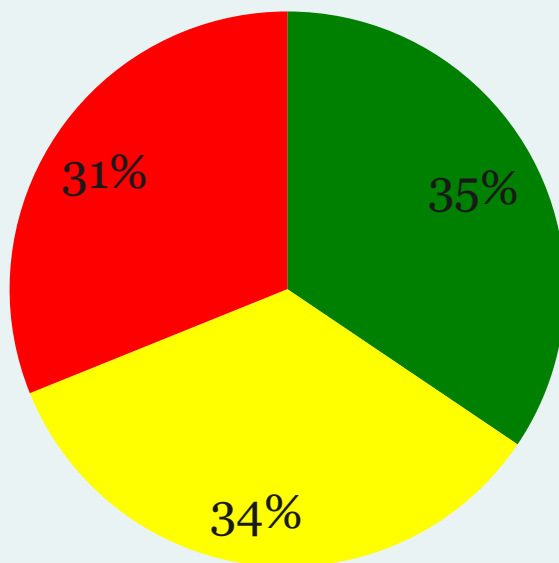
Svenskt Vatten

Mr1: Hur stor andel återvunnen fosfor från kommunens reningsverk går till produktiv mark?

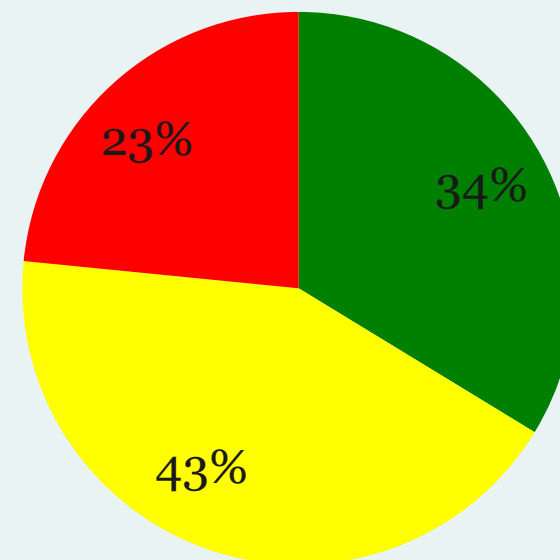

Mr2: Slam som kommer från kommunens reningsverk används i huvudsak (>50%) som:

2024

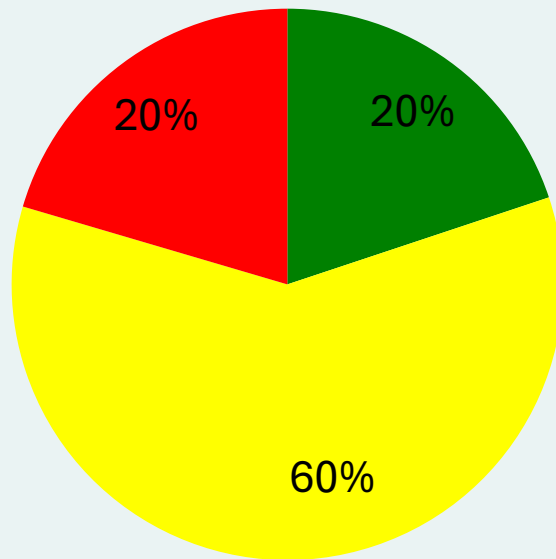
2023

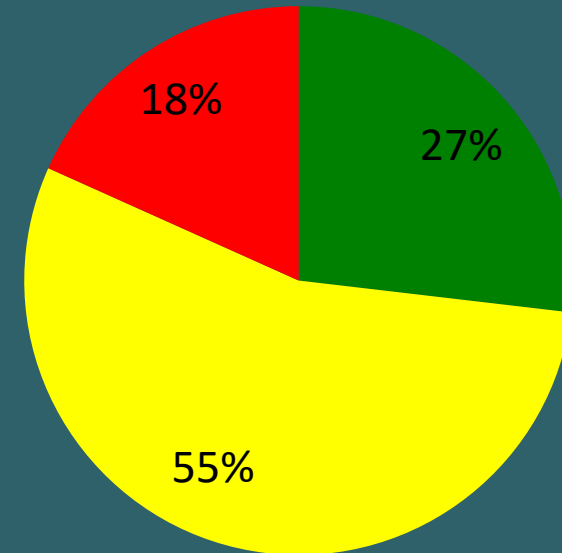
Svenskt Vatten

Hushållning med energi

2024

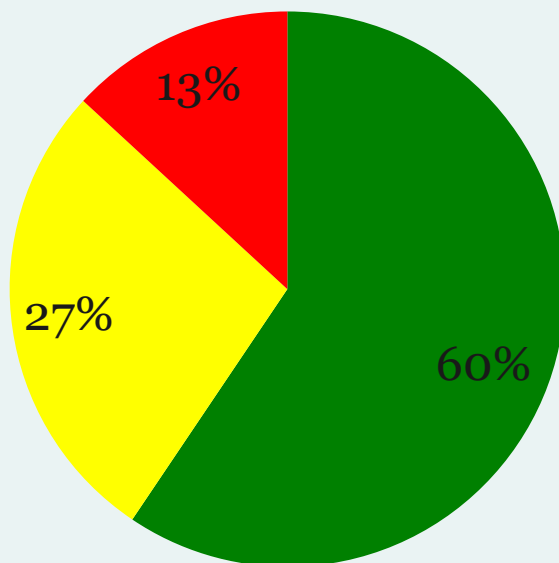
2023

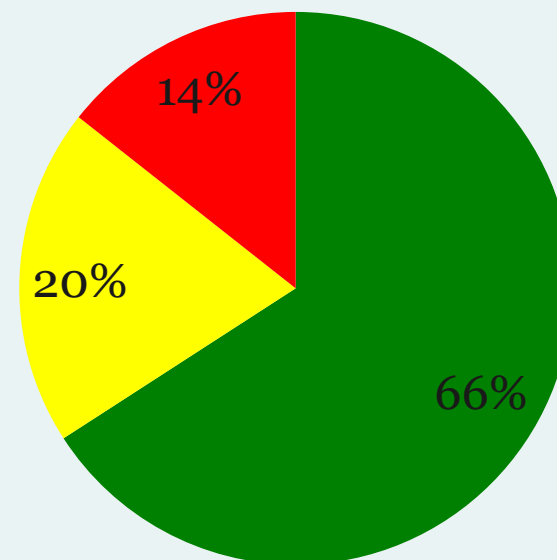
Svenskt Vatten

Me2: Energitapp i form av vattenförluster. [%]

2024

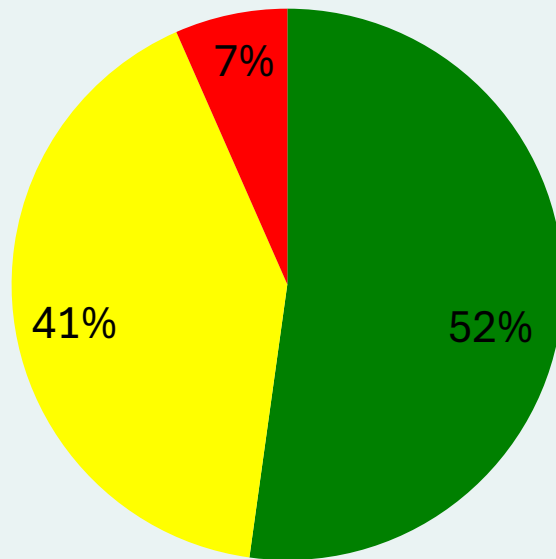
2023

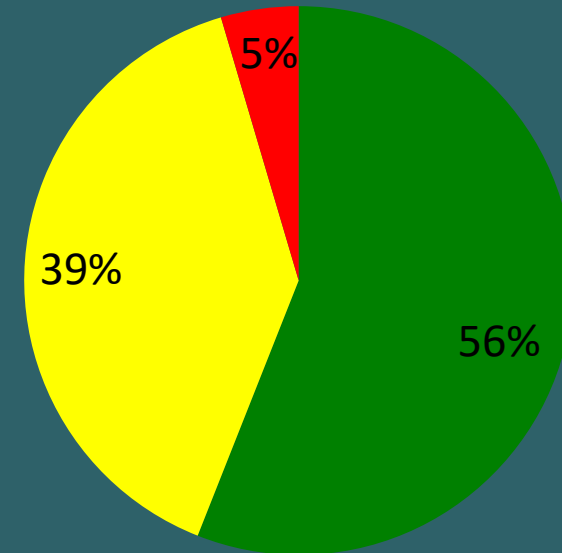
Svenskt Vatten

Miljökrav

2024

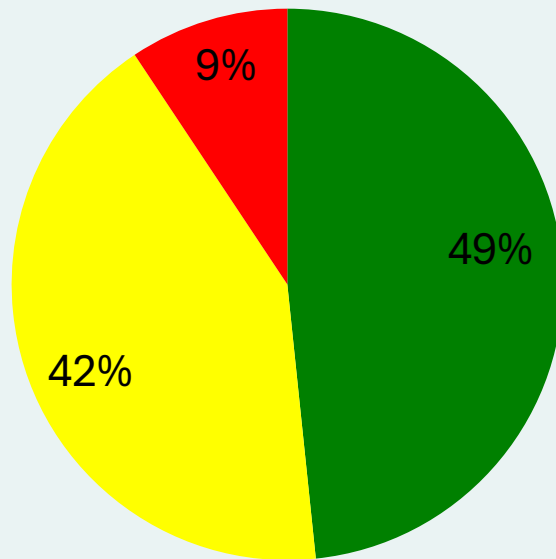
2023

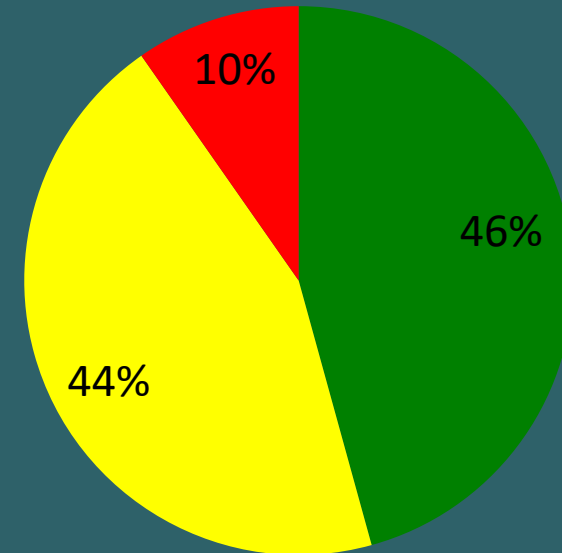
Svenskt Vatten

Vattentillgång

2024

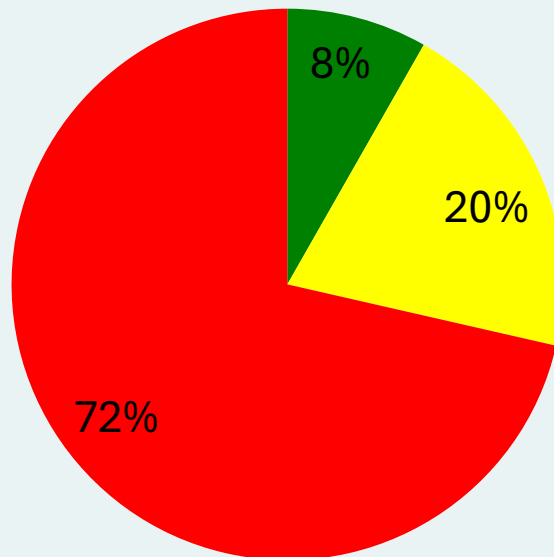
2023

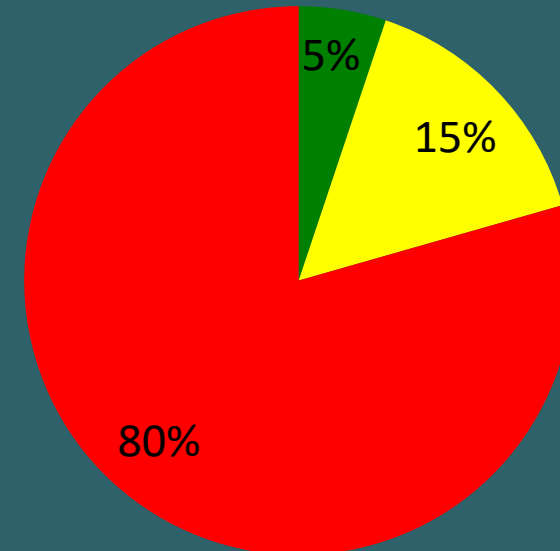
Svenskt Vatten

VA-anläggningens status

2024

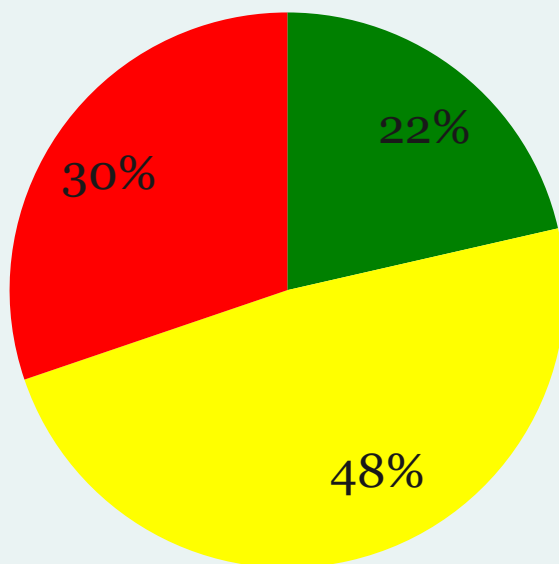
2023

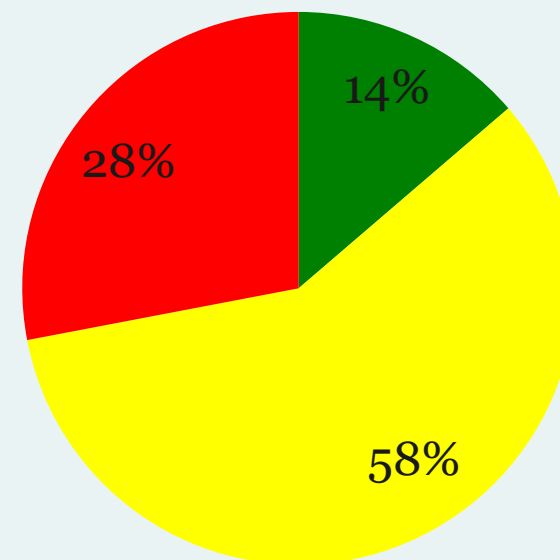
Svenskt Vatten

Rs 3: Finns det en underbyggd uppfattning och plan om förnyelsebehov för ledningsnät på 10 års sikt eller längre kopplat både till anläggningarnas status och utmaningar i form av klimatanpassning m m?

2024

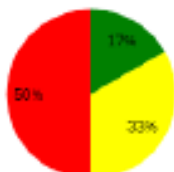
2023

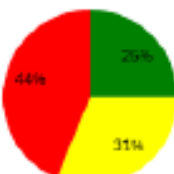
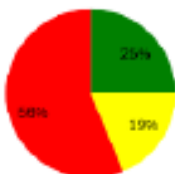
2014

2023

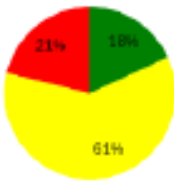
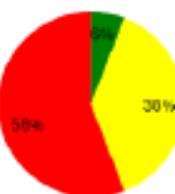
< 20 000 invånare, egen regi (6 kommuner)

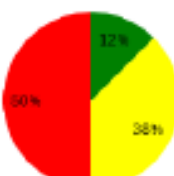
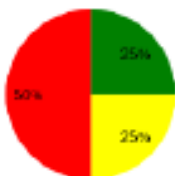
< 20 000 invånare, flerägd organisation (16 kommuner)

> 20 000 invånare, egen regi (34 kommuner)

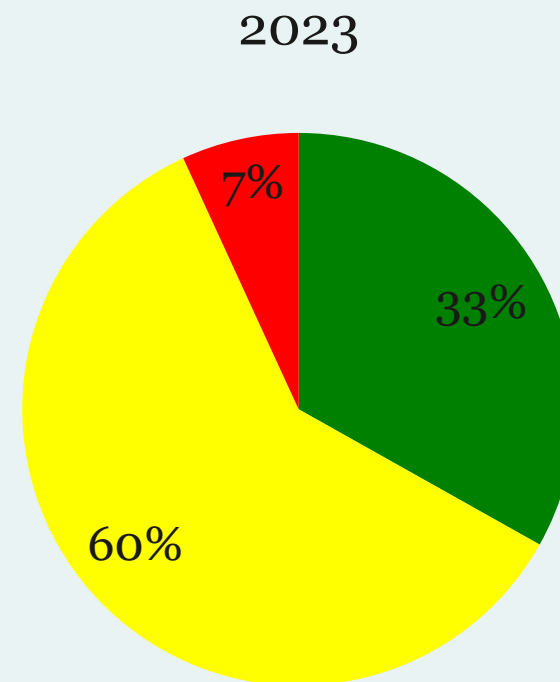
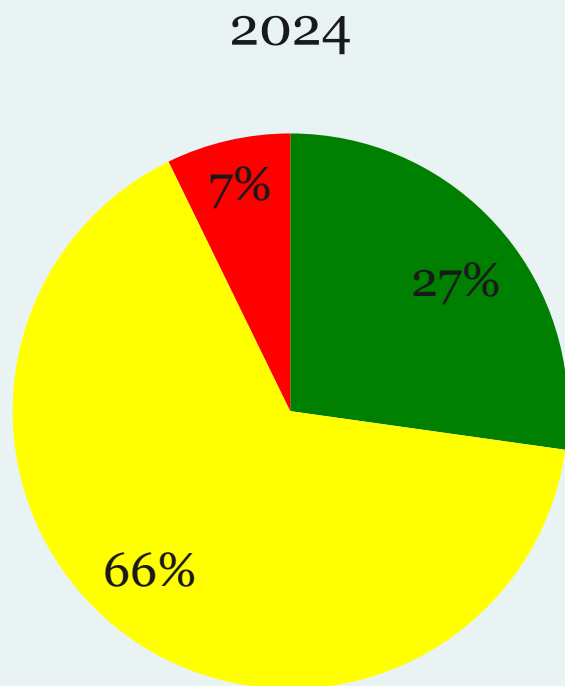
> 20 000 invånare, flerägd organisation (8 kommuner)

Rs 3: Finns det en underbyggd ...

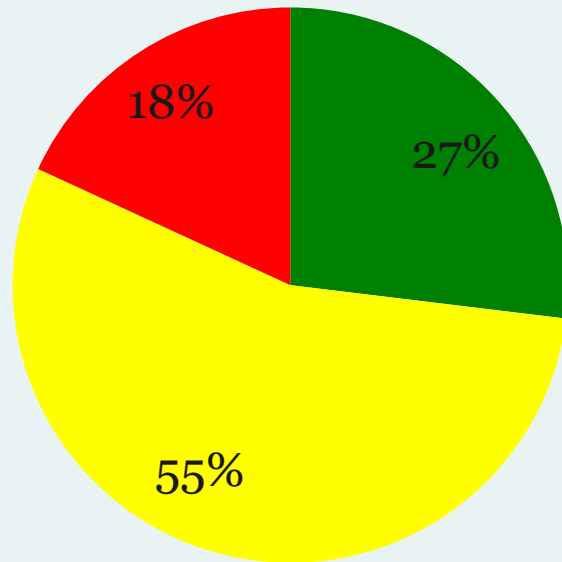
- Finns en underbyggd plan för förnyelse av ledningsnät (Rs3). Förändringar för kommuner som deltog både 2014 och 2023 (64 stycken).
 - Rapport Svenska VA-organisationer, 2024

Rs6: Hur ser statusen på avloppsledningsnätet (spill- och dagvattennät) ut? Svara på frågan utifrån rörinspektioner, stopp, spolbehov och ledningskollapser

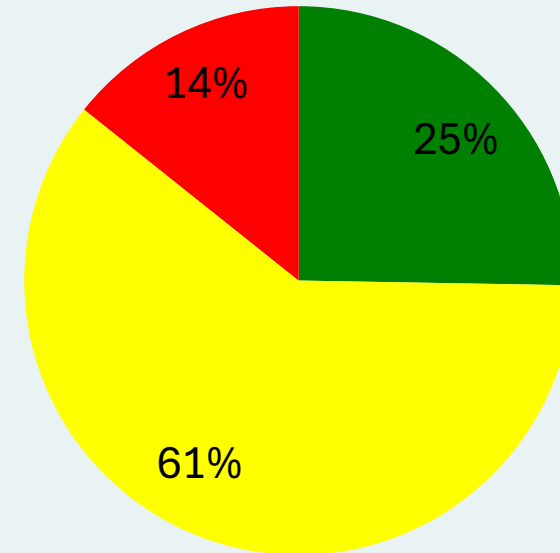
Rs8: Vad är investerings-/reinvesteringsbehovet för vattenverk, reservoarer och tryckstegringsstationer?

2024

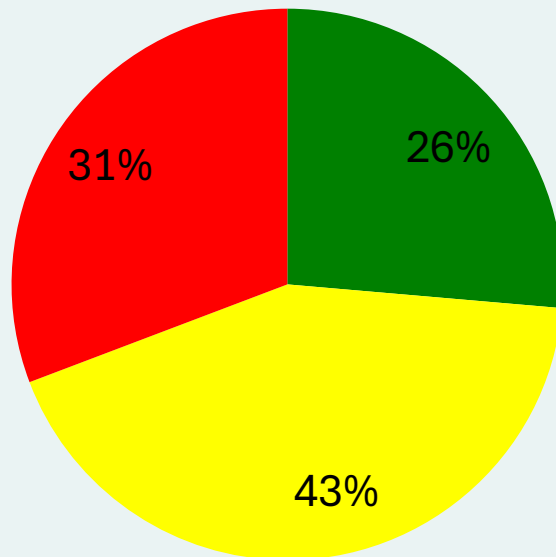
Rs9: Vad är investerings-/reinvesteringsbehovet för avloppsreningsverk och pumpstationer?

2024

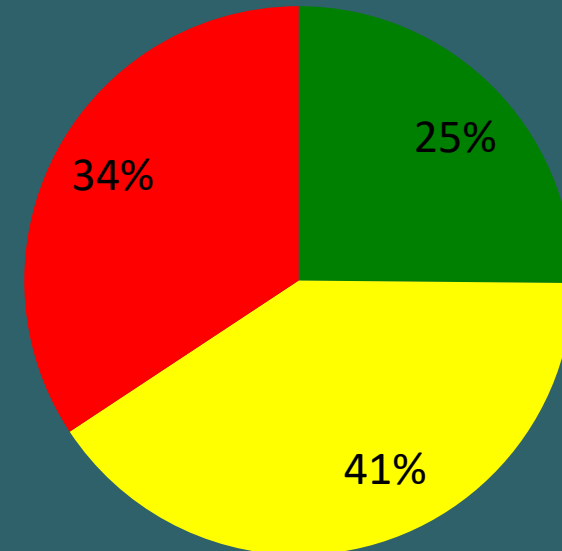

Driftstabilitet

2024

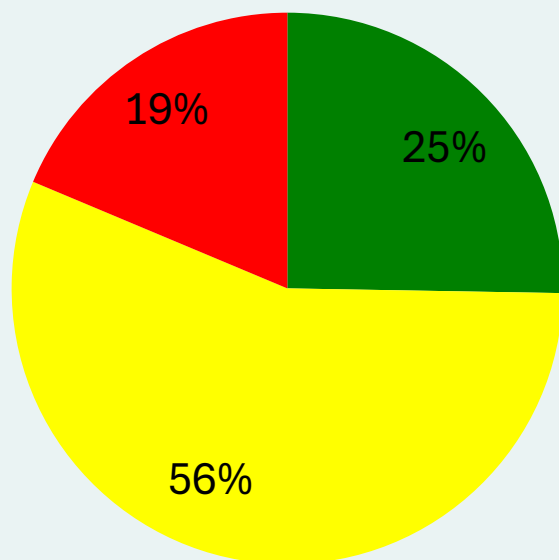
2023

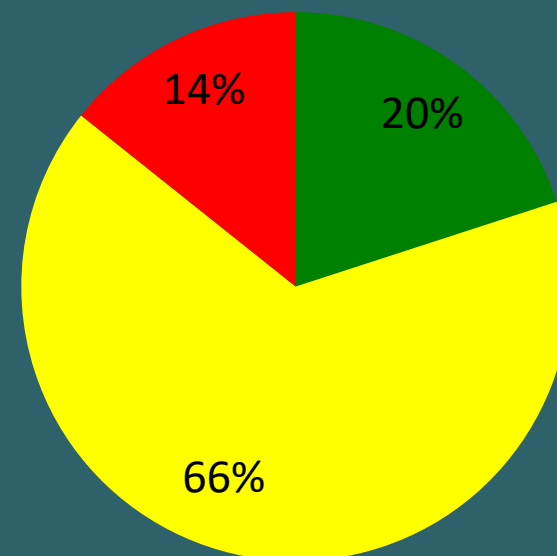
Svenskt Vatten

Personalresurser och kompetens

2024

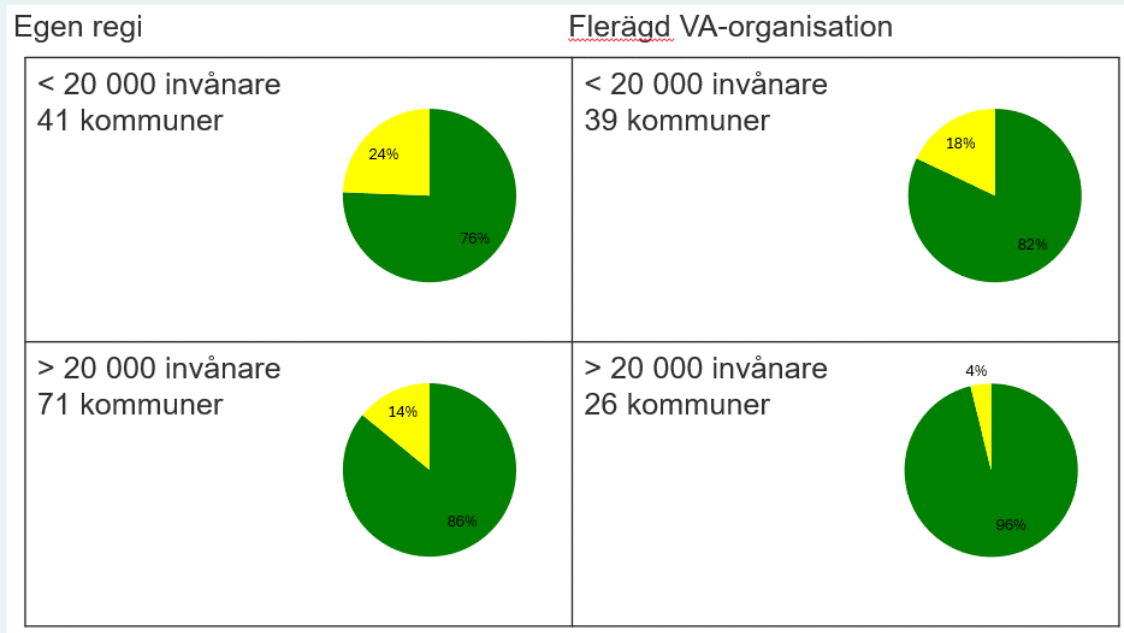

2023

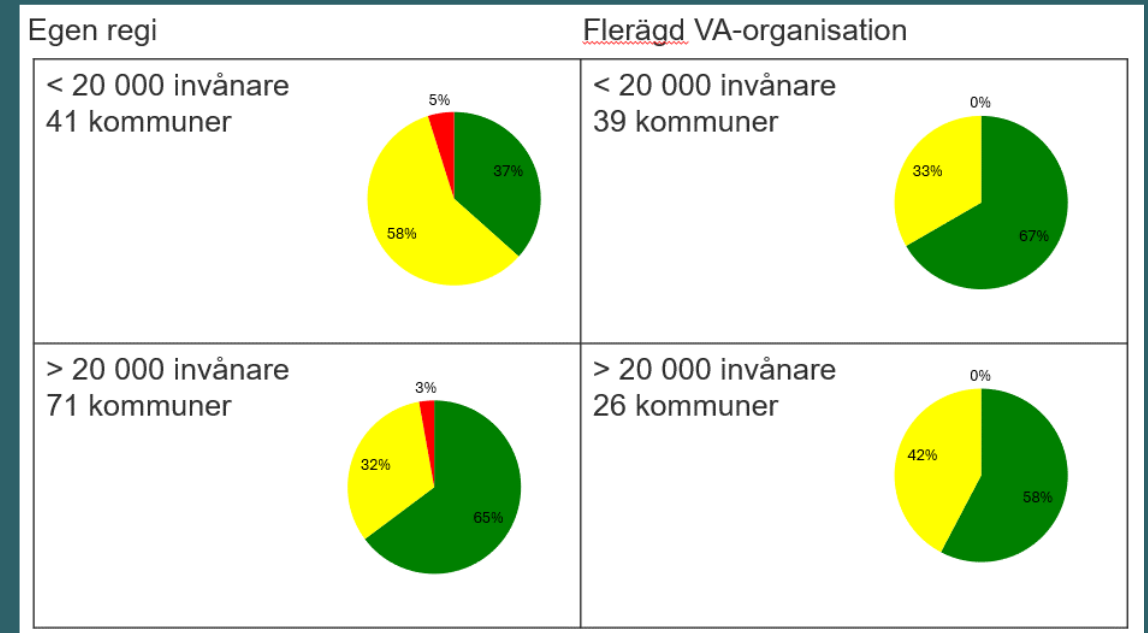
Svenskt Vatten

Rk4: Finns det tillräckliga resurser (interna eller externa) för att kunna åtgärda driftstörningar? HBI 2023

Rapport Svenska VA-organisationer, 2024 (HBI 2023)

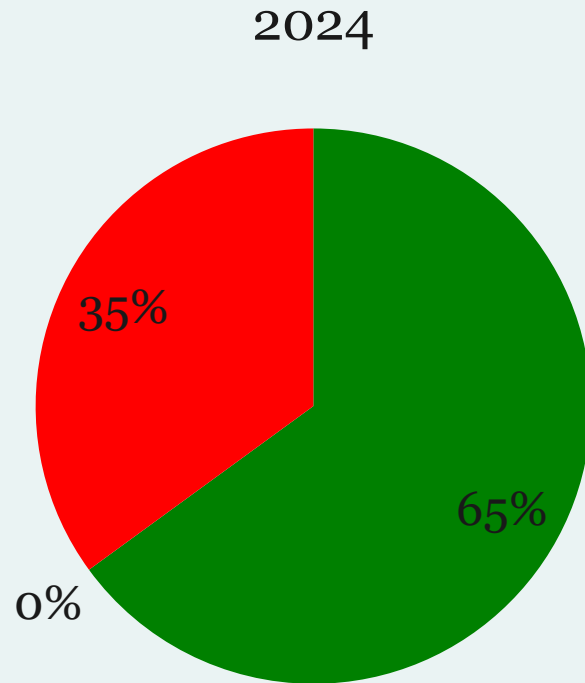
Rk3: Finns det tillräckliga resurser för att kunna analysera driftstörningar? HBI 2023

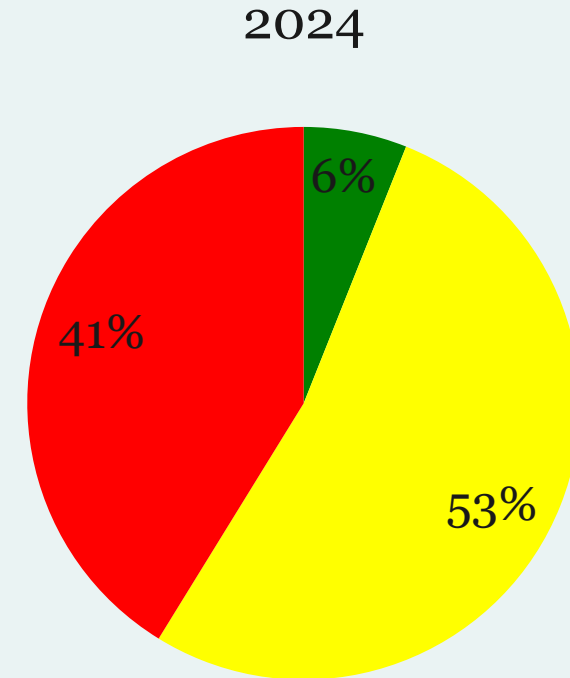
Rapport Svenska VA-organisationer, 2024 (HBI 2023)

Svenskt Vatten

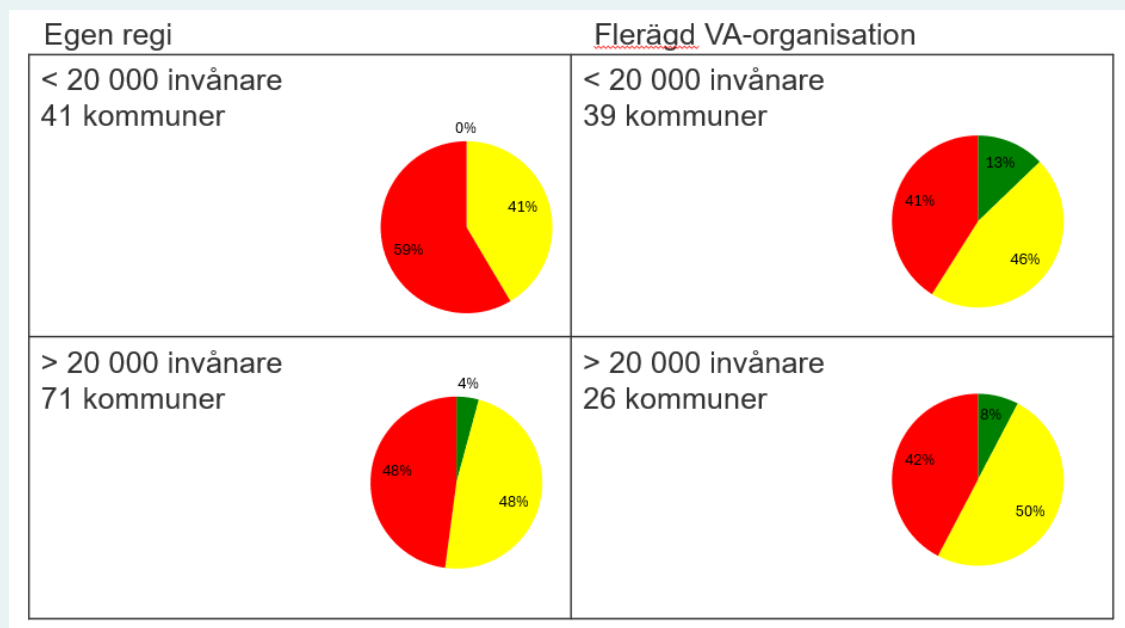
Rk19: Genomgår nyanställda drifttekniker aktuell diplomkurs inom 4 år från att de anställs?

Rk20: Är det svårt att rekrytera (någon eller några) personalgrupper som är avgörande för att klara VA-försörjningen på kort och lång sikt?

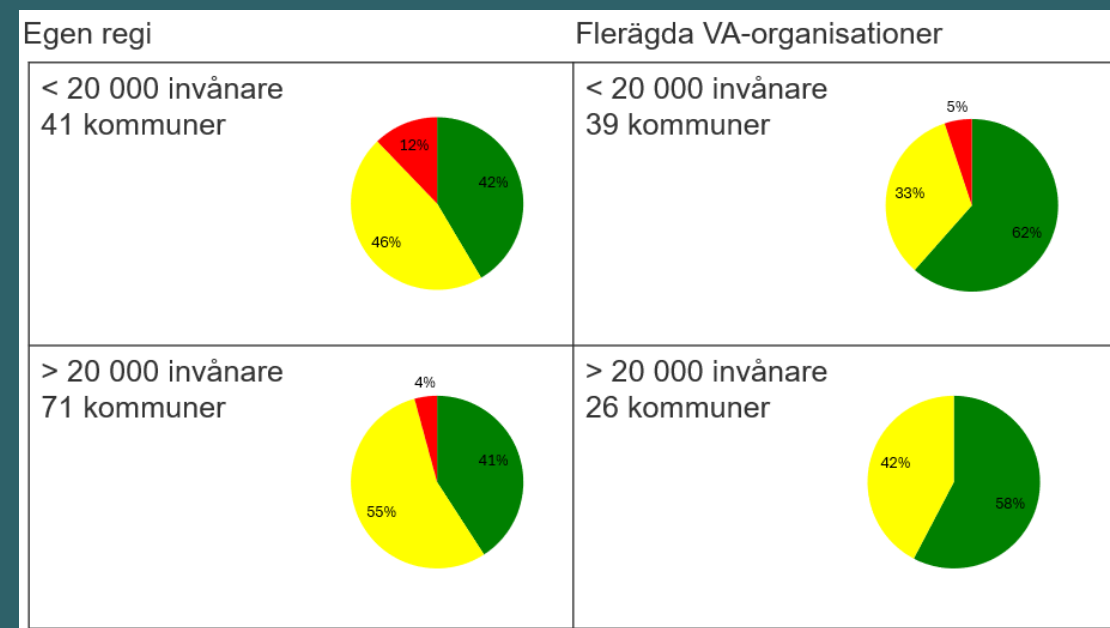

Rk20: Är det svårt att rekrytera personal som är avgörande för att klara VA-försörjningen? HBI 2023

Rapport Svenska VA-organisationer, 2024 (HBI 2023)

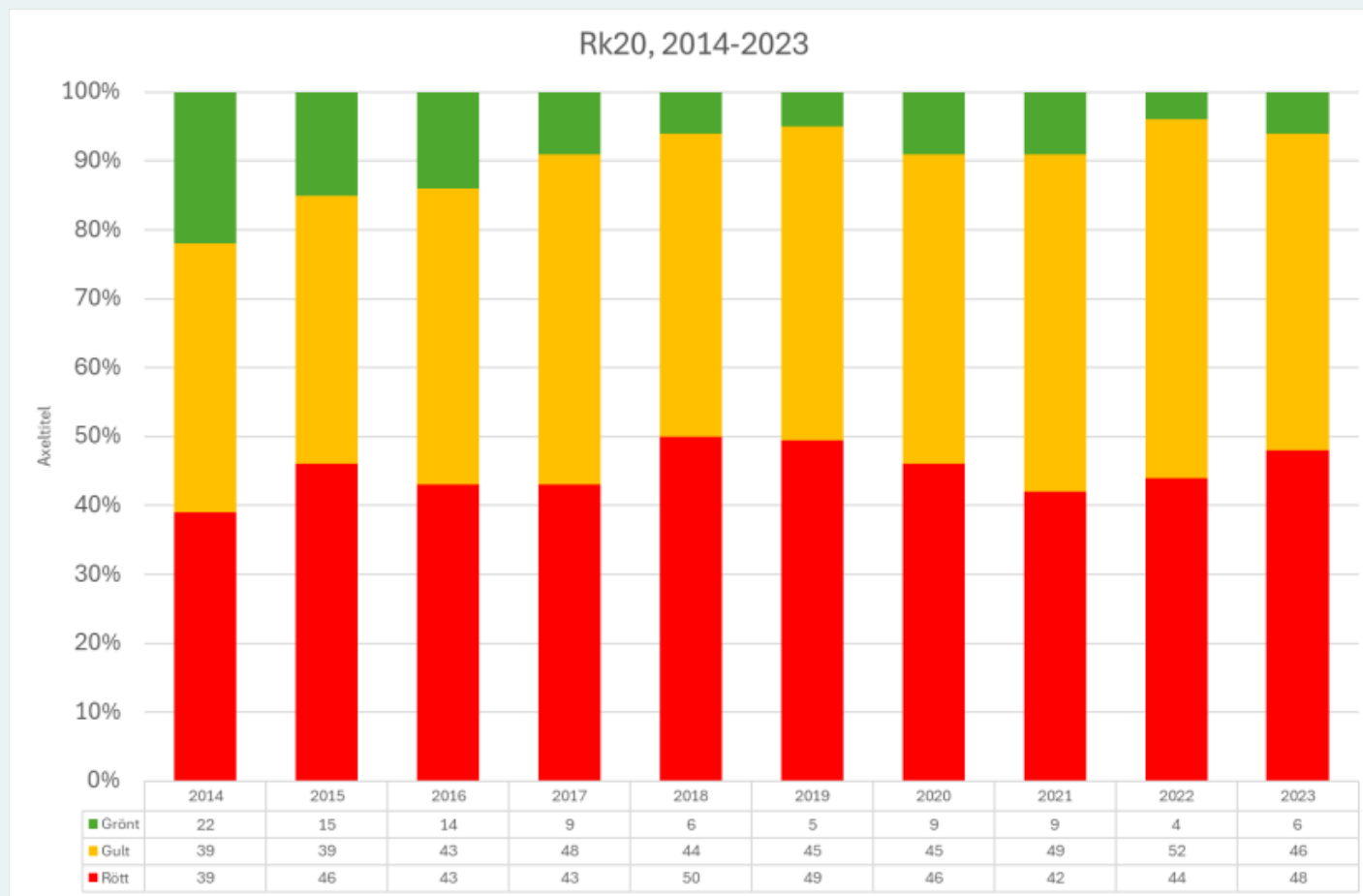
Rk21: Påverkas verksamheten av förestående pensionsavgångar de närmaste åren? HBI 2023

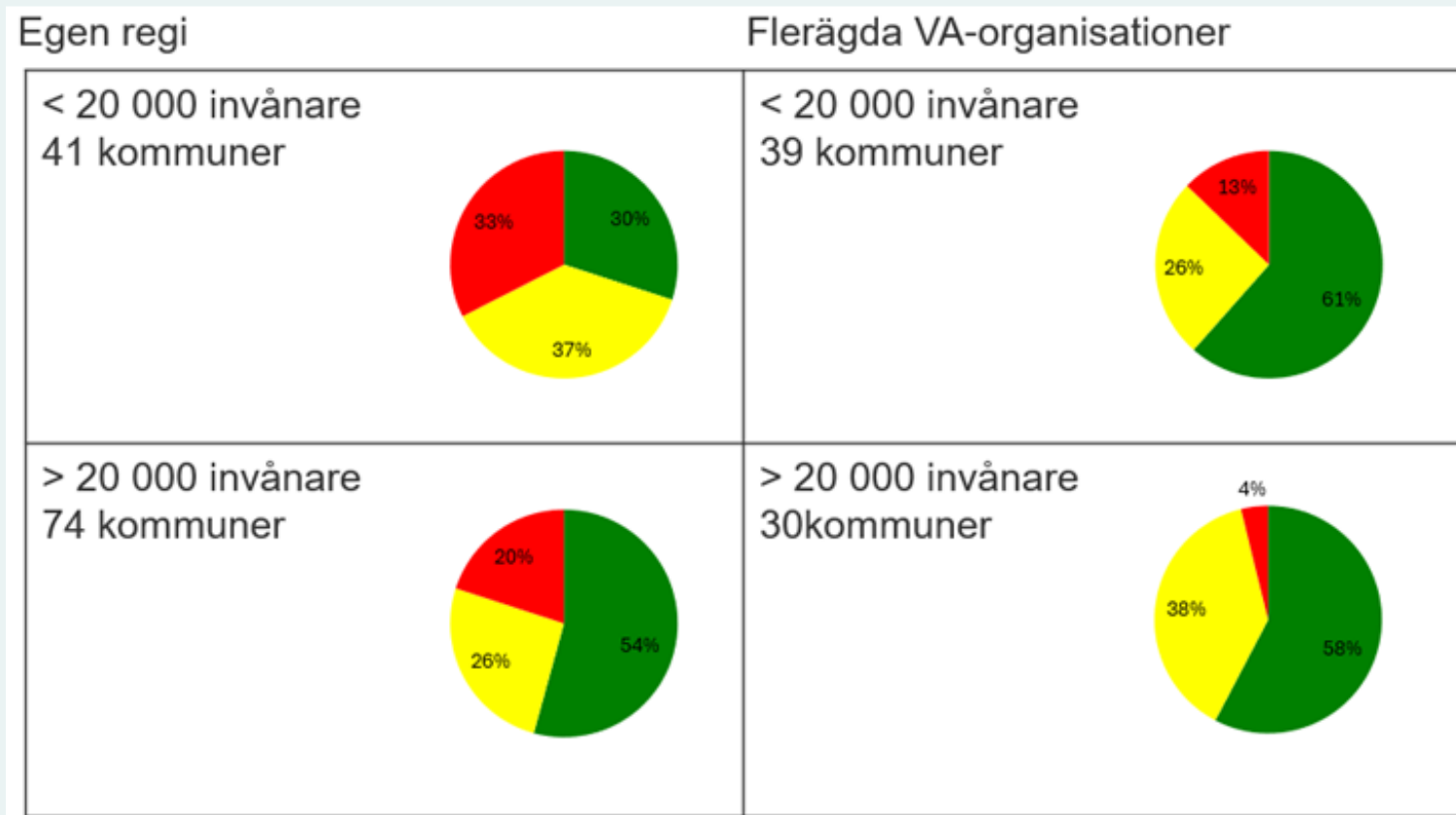
Rapport Svenska VA-organisationer, 2024 (HBI 2023)

Svenskt Vatten

Rk20: Är det svårt att rekrytera personal som är avgörande för att klara VA-försörjningen? HBI 2014-2023

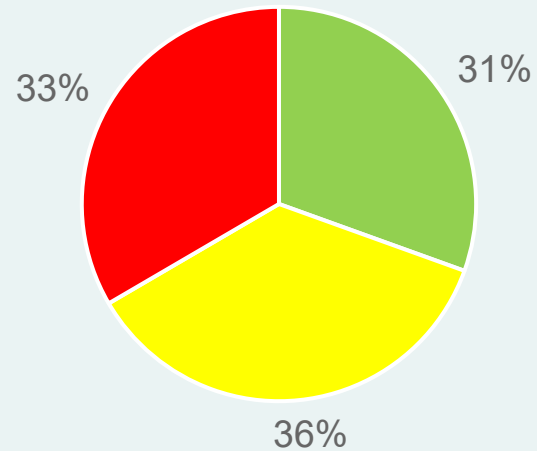
Rk22: Ställer nämnden/styrelsen krav på underlag i form av nyckeltal, långsiktig planering och andra sammanställningar, som ni klarar av att leverera? HBI 2023

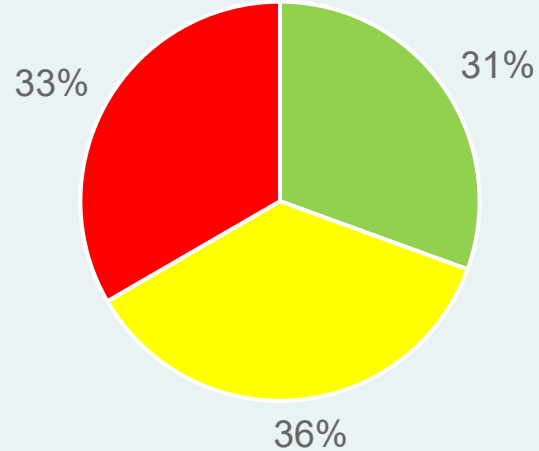
Jämförelser kommunstorlek och organisation

Egen regi jämfört med flerägda

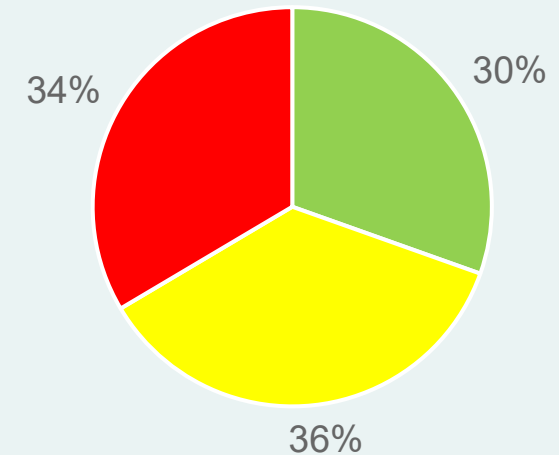
Totalt alla parametrar
alla kommuner, 182 kn

Totalt alla parametrar
egenregi kommuner, 117 kn

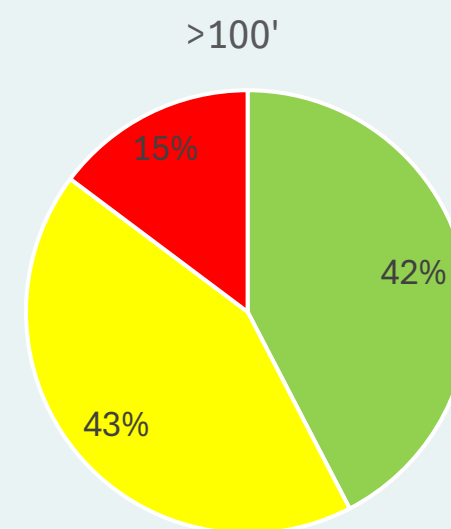
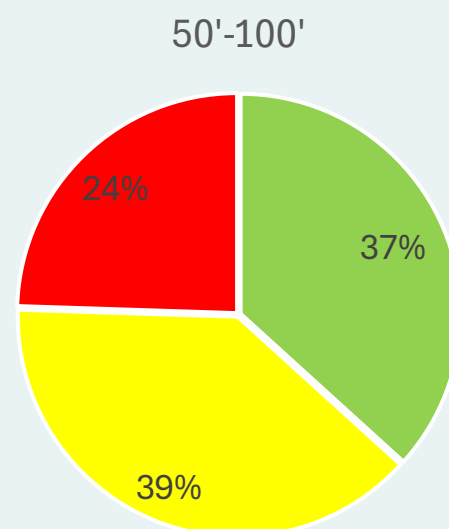
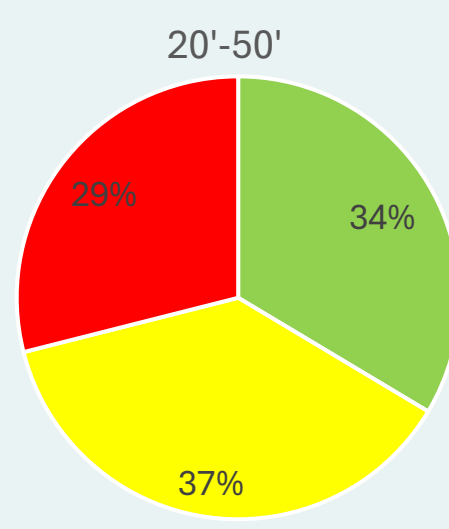
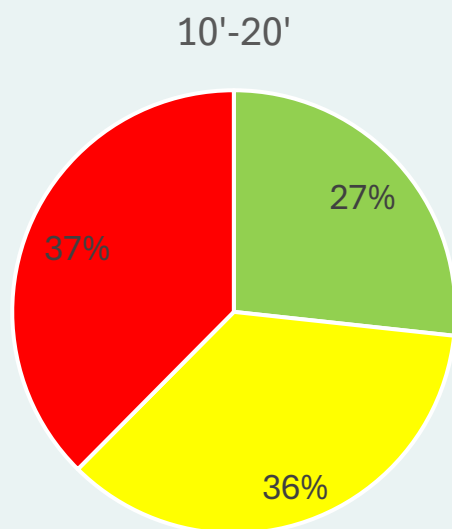
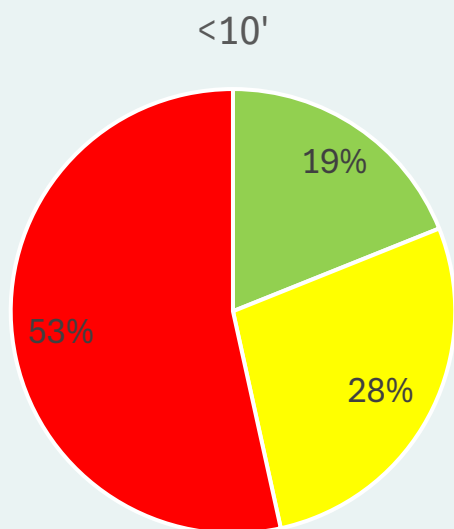
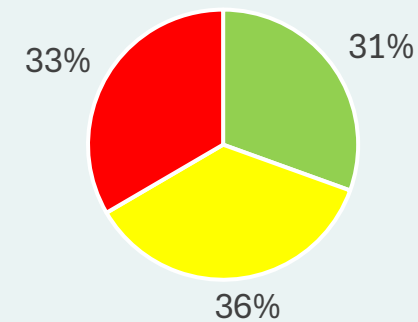

Totalt alla parametrar
flerägda kommuner, 65 kn

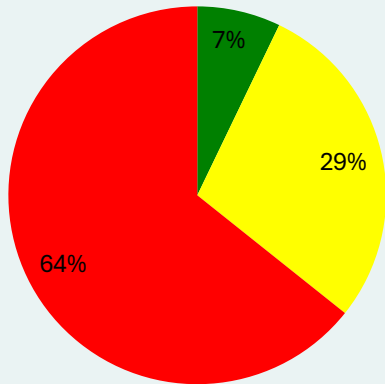
Baserat på kommunstorlek

Totalt alla parametrar
alla kommuner, 182 kn

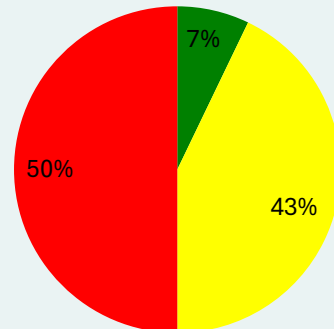

< 10 000 invånare egen regi

Driftstabilitet

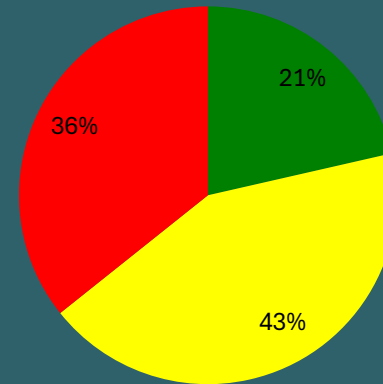

Personalresurser och kompetens

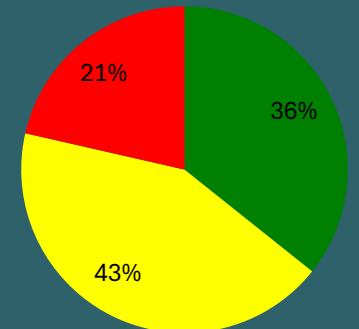

< 10 000 invånare flerägda

Driftstabilitet

Personalresurser och kompetens

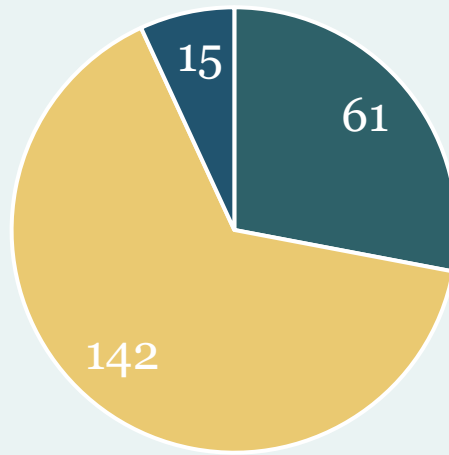
Klimatneutral VA

Resultat 2024

Svenskt Vatten

Klimatneutral VA 2024

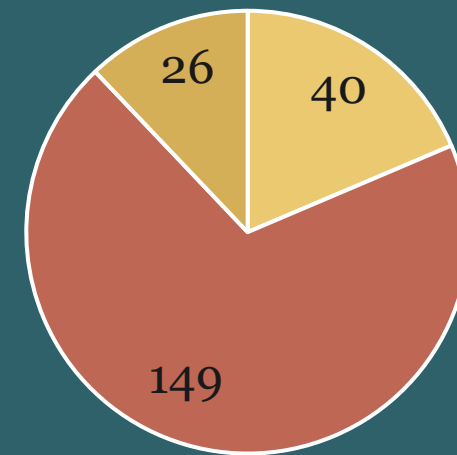
Beräknar ni och följer upp er verksamhets klimatavtryck på ett systematiskt sätt i nuläget?

■ Ja ■ Nej ■ Inget svar

Föregående år

Beräknar ni och följer upp er verksamhets klimatavtryck på ett systematiskt sätt i nuläget?

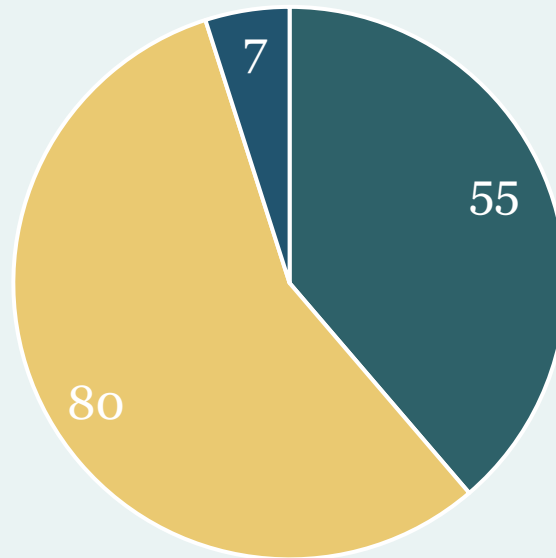

■ Ja ■ Nej ■ Inget svar

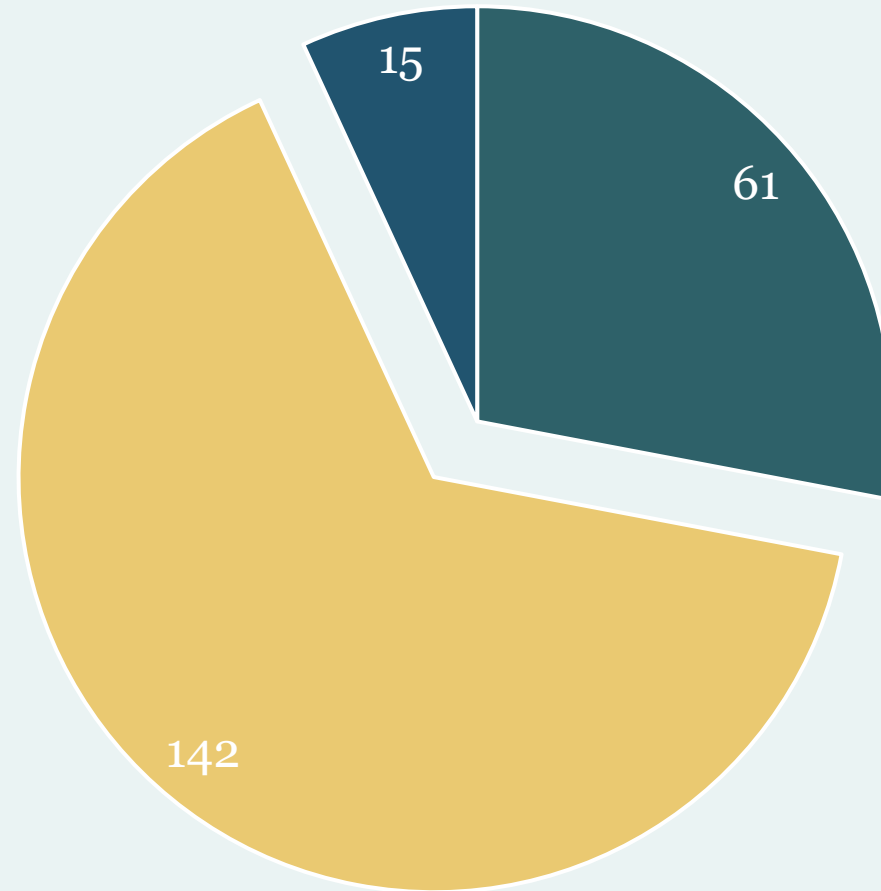
Klimatneutral VA 2024

Beräknar ni och följer upp er verksamhets klimatavtryck på ett systematiskt sätt i nuläget?

Om Nej på föregående fråga: Planerar ni att börja beräkna ert klimatavtryck?

■ Ja ■ Nej ■ Inget svar

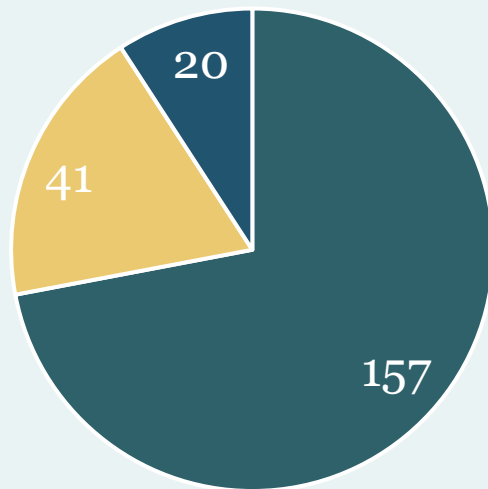

■ Ja ■ Nej ■ Inget svar

Svenskt Vatten

Klimatneutral VA 2024

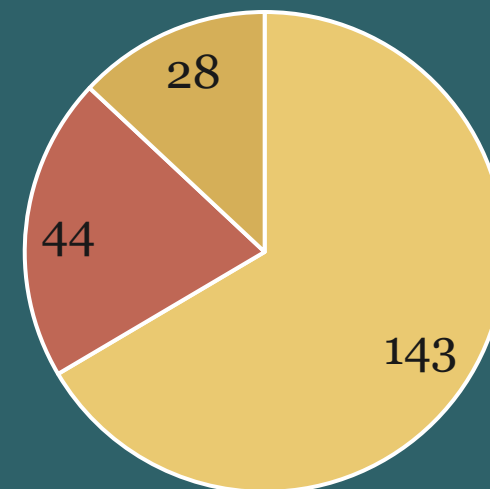
Arbetar ni aktivt med åtgärder för att eftersträva ett minskat klimatavtryck?

■ Ja ■ Nej ■ Inget svar

Föregående år

Arbetar ni aktivt med åtgärder för att eftersträva ett minskat klimatavtryck?

■ Ja ■ Nej ■ Inget svar

Svenskt Vatten

The background is a solid dark blue color with a complex, organic pattern of lighter blue and white brushstrokes or splatters, creating a textured, water-like effect. The text 'Svenskt Vatten' is centered in a white, serif font, with 'Svenskt' on the top line and 'Vatten' on the bottom line.

Svenskt Vatten